

Regulamin wykonywania zleceń i prowadzenia rachunków papierów wartościowych przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.

Spis treści

Rozdział I	POSTANOWIENIA OGÓLNE	1
Rozdział II	TRYB I WARUNKI ZAWIERANIA UMÓW	4
Rozdział III	PEŁNOMOCNICTWA	5
Rozdział IV	RACHUNEK PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH I RACHUNEK PIENIĘŻNY	6
Rozdział V	ŚWIADCZENIE USŁUG WYKONYWANIA ZLECEŃ.....	8
Rozdział VI	ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE OBROTU DERYWATAMI	11
Rozdział VII	ZLECENIA DO DYSPOZYCJI MAKLERA.....	13
Rozdział VIII	ZLECENIA Z ODROZCZONYM TERMINEM ZAPŁATY.....	14
Rozdział IX	ZLECENIA ZAKUPU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH W OFERCIE PUBLICZNEJ I OBROcie PIERWOTNYM	15
Rozdział X	ZLECENIA I DYSPOZYCJE TELEFONICZNE ORAZ SKŁADANE ZA POMOCĄ ELEKTRONICZNYCH NOŚNIKÓW INFORMACJI.....	15
Rozdział XI	PORADY INWESTYCYJNE I REKOMENDACJE	16
Rozdział XII	ZABEZPIECZANIE WIERZYTELNOŚCI NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH.....	16
Rozdział XIII	OPŁATY I PROWIZJE	19
Rozdział XIV	SPOSOBY I TERMINY ROZPATRYWANIA SKARG	19
Rozdział XV	ZAMKNIĘCIE RACHUNKU	20
Rozdział XVI	POSTANOWIENIA KOŃCOWE	20

Rozdział I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Niniejszy Regulamin określa tryb i warunki wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych oraz prowadzenia rachunków papierów wartościowych i rachunków pieniężnych służących do ich obsługi przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.
2. Regulamin stanowi integralną część umowy o wykonywanie zleceń lub umowy o prowadzenie rachunku papierów wartościowych zawieranej przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A. z Klientem.

§ 2

Przez użyte w niniejszym regulaminie określenia rozumie się:

- 1) Biuro Maklerskie - Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.;
- 2) Bank - Alior Bank S.A.;
- 3) Placówka Banku - placówka Banku, w której wykonywane są czynności związane z prowadzeniem przez Bank działalności maklerskiej na podstawie art. 113 ustawy;
- 4) Regulamin - „Regulamin wykonywania zleceń i prowadzenia rachunków papierów wartościowych przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.”;
- 5) Klient - klient detaliczny w rozumieniu ustawy, który zawarł lub zamierza zawrzeć umowę z Biurem Maklerskim. Klientem jest również klient profesjonalny w rozumieniu ustawy, który w zakresie usług świadczonych na podstawie niniejszego regulaminu został przez Biuro Maklerskie uznany za klienta detalicznego;
- 6) Umowa ramowa - umowa zawierana pomiędzy Biurem Maklerskim i Klientem lub pomiędzy Bankiem i Klientem określająca sposoby składania oświadczeń woli przez Klienta;
- 7) Umowa o wykonywanie zleceń - umowa zawierana pomiędzy Biurem Maklerskim i Klientem, na podstawie której Biuro Maklerskie świadczy usługi wykonywania zleceń kupna i sprzedaży instrumentów finansowych, a także prowadzi rachunek papierów wartościowych i rachunek pieniężny służący do obsługi rachunków papierów wartościowych;
- 8) Umowa o prowadzenie rachunku papierów wartościowych - umowa zawierana pomiędzy Biurem Maklerskim i Klientem, na podstawie której Biuro Maklerskie prowadzi dla Klienta rachunek papierów wartościowych i rachunek pieniężny służący do obsługi rachunków papierów wartościowych;
- 9) Umowa - umowa o wykonywanie zleceń oraz umowa o prowadzenie rachunku papierów wartościowych;
- 10) Taryfa - „Taryfa opłat i prowizji Biura Maklerskiego Alior Bank S.A.”;
- 11) Ustawa - ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384 z późn. zm.);

- 12) Przepisy EMIR - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji wraz z rozporządzeniami delegowanymi i wykonawczymi;
- 13) KDPW – Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.;
- 14) Właściwa izba rozrachunkowa – odpowiednio KDPW, spółka, której KDPW powierzył wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 6 ustawy, izba rozrachunkowa lub inny podmiot uprawniony do dokonywania rozrachunku;
- 15) Instrumenty finansowe – instrumenty finansowe w rozumieniu ustawy;
- 16) Prawo do otrzymania papieru wartościowego - prawo umożliwiające, zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy, zobowiązanie się do zbycia papieru wartościowego przed dokonaniem zapisu tego papieru wartościowego na rachunku papierów wartościowych zbywcy;
- 17) Prawo do otrzymania instrumentu finansowego – prawo do otrzymania papieru wartościowego, jak również odnoszące się do innych instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego prawo umożliwiające, zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy, zobowiązanie się do zbycia takich instrumentów finansowych przed dokonaniem zapisu danego instrumentu finansowego na rachunku;
- 18) Derywaty – instrumenty pochodne dopuszczone do obrotu zorganizowanego;
- 19) Rachunek papierów wartościowych – rachunek, na którym zapisywane są zdematerializowane papiery wartościowe, a także niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego;
- 20) Rachunek – rachunek papierów wartościowych oraz rachunek pieniężny służący do obsługi rachunku papierów wartościowych;
- 21) Rejestr operacyjny – rejestr instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych, które mogą być przedmiotem zlecenia sprzedaży, przy czym liczba instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych w rejestrze operacyjnym jest równa sumie liczby:
  - a) instrumentów finansowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych, z wyłączeniem instrumentów finansowych, które były przedmiotem zawartych, ale jeszcze nierozliczonych transakcji sprzedaży i pozostają nadal zapisane na rachunku papierów wartościowych, oraz
  - b) praw do otrzymania instrumentów finansowych;
- 22) NKK – Numer Klasyfikacyjny Klienta nadawany przez KDPW;
- 23) Portfel – wydzielony podzbiór rachunku papierów wartościowych, w którym ewidencjonowane są derywaty;
- 24) Pozycja – saldo derywatów. Pozycja może mieć charakter dłuży (saldo kredytowe) - jej otwarcie następuje w wyniku nabycia derywatów, lub krótki (saldo debetowe) - jej otwarcie następuje w wyniku zbycia derywatów;
- 25) Pozycje skorelowane – pozycje oparte o ten sam instrument bazowy zaewidencjonowane w ramach portfela, dla których przy wyznaczaniu depozytów zabezpieczających uwzględnia się zasady korelacji pomiędzy poszczególnymi derywatami;
- 26) Obrót zorganizowany - obrót zorganizowany w rozumieniu art. 3 pkt 9 ustawy;
- 27) Zlecenie – zlecenie nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub oświadczenie woli wywołujące równoważne skutki, którego przedmiotem są instrumenty finansowe;
- 28) Zlecenie brokerskie – zlecenie lub oferta, a także odpowiedź na ofertę, wystawiane przez Biuro Maklerskie na podstawie zlecenia Klienta i przekazywane do miejsca wykonania w celu wykonania tego zlecenia;
- 29) Dyspozycja – polecenie Klienta dokonania przez Biuro Maklerskie określonej czynności związanej ze świadczeniem danej usługi maklerskiej na rzecz Klienta, zawierające instrukcję odnośnie jego treści;
- 30) Sesja – sesja giełdowa, dzień obrotu w alternatywnym systemie obrotu, a także dzień transakcyjny;
- 31) Rozrachunek transakcji – obciążenie lub uznanie konta depozytowego, rachunku zbiorczego lub rachunku papierów wartościowych prowadzonego przez właściwą izbę rozrachunkową na rzecz Biura Maklerskiego odpowiednio w związku z transakcją zbycia lub nabycia instrumentów finansowych przez Klienta, a także odpowiednio do ustalonych w trakcie rozliczenia kwot świadczeń, uznanie lub obciążenie rachunku pieniężnego Biura Maklerskiego w związku z przedmiotową transakcją Klienta;
- 32) Zawieszenie rozrachunku transakcji – niewykonanie czynności rozrachunku transakcji, z powodu braku pokrycia transakcji w instrumentach finansowych na koncie depozytowym, rachunku zbiorczym lub rachunku papierów wartościowych lub braku pokrycia transakcji w środkach pieniężnych na rachunku strony transakcji lub strony rozliczenia transakcji;
- 33) Sesja rozrachunkowa – określony przez właściwą izbę rozrachunkową termin wykonywania rozrachunku transakcji;
- 34) Rozrachunek w częściach – częściowy rozrachunek transakcji w przypadku częściowego braku instrumentów finansowych niezbędnych do dokonania rozrachunku transakcji w całości lub jednoczesnego częściowego braku instrumentów finansowych i środków pieniężnych niezbędnych do dokonania rozrachunku transakcji w całości, tj. rozrachunek w części wyznaczonej wysokością posiadanych w trakcie sesji rozrachunkowej instrumentów finansowych i środków pieniężnych przez strony transakcji i rozrachunek pozostałej części w trakcie kolejnych sesji rozrachunkowych dotyczący transakcji znajdujących się w wykazie transakcji mogących podlegać rozrachunkowi w częściach;
- 35) Wykaz transakcji mogących podlegać rozrachunkowi w częściach – określony przez właściwą izbę rozrachunkową wykaz transakcji (rodzaj operacji, rynek na którym transakcja została zawarta, wartość progowa transakcji), które mogą podlegać rozrachunkowi w częściach. Wykaz podawany jest do wiadomości Klientów;
- 36) Wartość progowa transakcji – minimalna wartości transakcji, która może podlegać rozrachunkowi w częściach;
- 37) Konflikt interesów – okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesem Biura Maklerskiego, osoby powiązanej z Biurem Maklerskim i obowiązkiem działania przez Biuro Maklerskie w sposób rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu Klienta, jak również okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesami kilku Klientów Biura Maklerskiego, o których Biuro Maklerskie posiada wiedzę;
- 38) Podanie do wiadomości Klientów – udostępnienie informacji w każdej Placówce Banku w miejscu ogólnie dostępnym dla Klientów oraz telefonicznie pod numerami telefonów służącymi do przyjmowania dyspozycji telefonicznych, a także na stronach internetowych Biura Maklerskiego.

§ 3

1. Na podstawie umowy o wykonywanie zleceń Biuro Maklerskie może udostępniać Klientom rekomendacje dotyczące transakcji w zakresie instrumentów finansowych.

2. Zasady sporządzania i dystrybucji rekomendacji określa „Regulamin sporządzania rekomendacji przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.”

§ 4

Biuro Maklerskie świadczy usługi maklerskie na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 5

Biuro Maklerskie jest uczestnikiem prowadzonego przez KDPW systemu rekompensat, którego celem jest zapewnienie Klientom wypłat do wysokości określonej obowiązującymi przepisami prawa, środków pieniężnych oraz zrekompensowanie wartości utraconych instrumentów finansowych, w przypadku:

- 1) ogłoszenia upadłości Biura Maklerskiego lub
- 2) prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek Biura Maklerskiego nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, lub
- 3) stwierdzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego, że Biuro Maklerskie nie jest w stanie, z powodów ściśle związanych z sytuacją finansową, wykonać ciężących na nim zobowiązań wynikających z roszczeń Klientów i nie jest możliwe ich wykonanie w najbliższym czasie.

§ 6

W przypadku powstania konfliktu interesów związanego ze świadczeniem usługi maklerskiej na rzecz Klienta, Biuro Maklerskie niezwłocznie informuje Klienta o powstaniu konfliktu interesów, o ile aktualna organizacja oraz regulacje wewnętrzne Biura Maklerskiego nie zapewniają, że w przypadku powstania danego konfliktu interesów nie dojdzie do naruszenia interesów Klienta.

§ 7

Inwestowanie przez Klienta w instrumenty finansowe może wiązać się z dużym ryzykiem inwestycyjnym. W szczególności inwestowanie w derywaty może nieść za sobą ryzyko poniesienia strat przewyższających wartość środków własnych Klienta. Podwyższone ryzyko inwestycyjne może wiązać się z inwestowaniem w instrumenty finansowe notowane w alternatywnych systemach obrotu.

§ 8

1. Biuro Maklerskie podaje do wiadomości Klientów wykaz rynków, na których wykonuje zlecenia Klientów.
2. Biuro Maklerskie może określić instrumenty finansowe notowane na danym rynku, w obrocie którymi nie będzie pośredniczyło lub obrót którymi zawiesiło.

§ 9

1. Biuro Maklerskie prowadzi obsługę Klienta w Placówkach Banku oraz, na zasadach określonych w § 90 - § 96, za pomocą telefonu oraz elektronicznych nośników informacji. W umowie Biuro Maklerskie może zobowiązać się do przyjmowania zleceń i dyspozycji Klienta za pomocą telefaksu, modemu i innych urządzeń technicznych.
2. Biuro Maklerskie może ograniczyć zakres czynności wykonywanych przez poszczególne Placówki Banku. Informacja w tym zakresie podawana jest do wiadomości Klientów.
3. Biuro Maklerskie może powierzyć wykonywanie czynności pośrednictwa w zakresie działalności maklerskiej agentom Biura Maklerskiego. Biuro Maklerskie określa i podaje do wiadomości Klientów zakres czynności wykonywanych przez agentów Biura Maklerskiego.
4. Ilekroć w niniejszym regulaminie jest mowa o Placówkach Banku, rozumie się przez to również miejsce wykonywania czynności pośrednictwa przez agentów Biura Maklerskiego.

§ 10

1. Biuro Maklerskie może przekazywać Klientowi informacje dotyczące świadczonych usług, za pomocą poczty elektronicznej lub komunikatów SMS na wskazany przez Klienta adres e-mail lub numer telefonu.
2. Biuro Maklerskie może uzależnić przekazywanie informacji w formie, o której mowa w ust. 1 od złożenia wniosku przez Klienta. Jeżeli za czynności związane z przekazaniem informacji Biuro Maklerskie pobiera opłaty, informacje przekazywane są na wniosek Klienta.
3. Klient może złożyć wniosek o zaprzestanie wysyłania przez Biuro Maklerskie wszystkich lub określonych informacji w formie, o której mowa w ust. 1.

§ 11

Biuro Maklerskie zapewnia, aby wszelkie informacje kierowane przez Biuro Maklerskie do Klientów w tym informacje upowszechniane przez Biuro Maklerskie w celu reklamy lub promocji świadczonych usług były rzetelne, niebudzące wątpliwości i niewprowadzające w błąd, a także aby informacje upowszechniane w celu reklamy lub promocji usług były oznaczone w sposób niebudzący wątpliwości.

§ 12

1. Biuro Maklerskie zapewnia Klientowi zachowanie tajemnicy faktu posiadania, obrotów, stanu rachunku, treści zleceń i dyspozycji, zawartych transakcji, zakresu świadczonych usług oraz danych osobowych Klienta w granicach określonych odrębnymi przepisami.
2. Klient zawierając umowę wyraża zgodę i upoważnia Biuro Maklerskie do przekazywania danych, o których mowa w ust. 1 do Banku, w celu zapewnienia obsługi Klienta w Placówkach Banku, wykonywania obowiązków wynikających z Ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 276 z późn. zm.) oraz w innych przypadkach określonych w bezwzględnie obowiązujących przepisach prawa. Biuro Maklerskie ponosi odpowiedzialność za zachowanie tajemnicy, o której mowa w ust. 1 przez Bank.

Rozdział II

TRYB I WARUNKI ZAWIERANIA UMÓW

§ 13

1. Przed zawarciem umowy Biuro Maklerskie zwraca się do Klienta o przedstawienie podstawowych informacji dotyczących poziomu wiedzy o inwestowaniu w zakresie instrumentów finansowych oraz doświadczenia inwestycyjnego, niezbędnych do dokonania oceny czy usługa, która ma być świadczona na podstawie zawieranej umowy jest odpowiednia dla Klienta, biorąc pod uwagę jego indywidualną sytuację.
2. Jeżeli na podstawie informacji otrzymanych od Klienta Biuro Maklerskie oceni, że usługa jest nieodpowiednia dla Klienta, Biuro Maklerskie ostrzega o tym Klienta w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.
3. W przypadku gdy Klient nie przedstawi informacji, o których mowa w ust. 1 lub przedstawi informacje niewystarczające, Biuro Maklerskie ostrzega Klienta w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, że uniemożliwia mu to dokonanie oceny czy usługa jest odpowiednia dla Klienta.
4. Przed zawarciem umowy Biuro Maklerskie przekazuje Klientowi, przy użyciu trwałego nośnika informacji lub poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Biura Maklerskiego szczegółowe informacje dotyczące Biura Maklerskiego oraz usługi, która ma być świadczona na podstawie zawieranej umowy.
5. W uzasadnionych przypadkach, gdy nie jest to sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa Biuro Maklerskie może przekazać Klientowi informacje, o których mowa w ust. 4 po zawarciu umowy.

§ 14

1. W przypadku gdy Biuro Maklerskie wykonuje zlecenia Klientów w więcej niż jednym miejscu wykonania, przed zawarciem umowy Biuro Maklerskie przekazuje Klientowi przy użyciu trwałego nośnika informacji lub poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Biura Maklerskiego informacje dotyczące stosowanej polityki wykonywania zleceń.
2. Biuro Maklerskie informuje Klienta o istotnych zmianach polityki wykonywania zleceń w takim terminie, aby Klient mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, a rozwiązanie umowy nastąpiło przed dniem wejścia w życie zmian.
3. Biuro Maklerskie uznaje, że złożenie przez Klienta zlecenia kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych po uprzednim przedstawieniu Klientowi polityki wykonywania zleceń oznacza wyrażenie zgody przez Klienta na politykę wykonywania zleceń lub jej istotne zmiany.

§ 15

1. Biuro Maklerskie może uzależnić zawarcie umowy z Klientem od wcześniejszego zawarcia umowy ramowej.
2. Umowa ramowa może zostać zawarta w Placówce Banku, a także na warunkach określonych przez Biuro Maklerskie lub Bank poprzez złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej.
3. Zawierając umowę ramową Klient podpisuje kartę klienta zawierającą jego dane osobowe i adresowe. Jeżeli umowa ramowa zawierana jest poprzez złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej, Klient podaje wymagane dane osobowe i adresowe za pomocą nośników elektronicznych. W takim przypadku podpisanie karty klienta następuje podczas pierwszej wizyty Klienta w Placówce Banku.

§ 16

1. Umowa z osobami fizycznymi może zostać zawarta w formie pisemnej lub poprzez złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej.
2. Osoby fizyczne przy zawieraniu umowy obowiązane są podać informację o właściwym Urzędzie Skarbowym, a także inne informacje wymagane na podstawie odrębnych przepisów, o ile nie zostały zawarte w karcie klienta, o której mowa w § 15 ust. 3.

§ 17

1. Umowa z osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej zawierana jest w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
2. Osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, przy zawieraniu umowy składają:
  - 1) aktualny dokument stwierdzający uzyskanie osobowości prawnej lub zarejestrowanie jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej (między innymi poświadczony odpis z odpowiedniego rejestru lub zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej),
  - 2) dokumenty wskazujące osoby upoważnione do reprezentacji tj. składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych,
  - 3) dokument potwierdzający nadanie numeru statystycznego REGON lub innego równoważnego numeru, o ile numer ten nie jest wskazany w dokumencie, o którym mowa w pkt 1,
  - 4) oświadczenie o posiadaniu numerze identyfikacji podatkowej NIP, oraz o właściwym Urzędzie Skarbowym - w przypadku podmiotów krajowych,
  - 5) w przypadku spółek osobowych dokumenty wskazujące współników wraz z wielkością ich udziałów w spółce,
  - 6) kartę wzorów podpisów osób upoważnionych do dysponowania rachunkiem,
  - 7) inne dokumenty i oświadczenia wymagane na podstawie odrębnych przepisów.
3. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 wystawione za granicą powinny być poświadczone poprzez apostille albo przez polską placówkę dyplomatyczną lub urząd konsularny, oraz przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego w Polsce.
4. Własnoręczność podpisów osób, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 5 powinna być potwierdzona przez pracownika Biura Maklerskiego, Banku, agenta Biura Maklerskiego lub podmiotu, z którym Biuro Maklerskie zawarło umowę w tym zakresie, albo notariusza.
5. W uzasadnionych przypadkach Biuro Maklerskie może odstąpić od żądania złożenia poszczególnych dokumentów, o których mowa w ust. 2, ich poświadczenia, przetłumaczenia na język polski, oraz żądania potwierdzenia własnoręczności złożonych podpisów, o którym mowa w ust. 4.

§ 18

W celu zastosowania do rozliczeń podatkowych dokonywanych przez Biuro Maklerskie, stawki podatku wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, Klient zobowiązany jest do przedstawienia certyfikatu rezydencji.

§ 19

Podpisy składane przez Klienta, będącego osobą fizyczną muszą być zgodne z podpisem złożonym na umowie ramowej, a jeżeli Klient nie zawarł umowy ramowej zgodne z podpisem na dokumencie tożsamości. Podpisy składane przez osoby upoważnione do dysponowania rachunkiem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej muszą być zgodne z podpisami złożonym na karcie wzorów podpisów, o której mowa w § 17 ust. 2 pkt 6).

§ 20

Zawarcie umowy oraz dysponowanie rachunkiem otwartym na rzecz osoby nieposiadającej pełnej zdolności do czynności prawnych następuje na zasadach wynikających z ogólnie obowiązujących przepisów prawa.

§ 21

1. Biuro Maklerskie może zawrzeć umowę o prowadzenie rachunku wspólnego z osobami pozostającymi w związku małżeńskim oraz we wspólnocie ustawowej małżeńskiej, będącymi rezydentami i posiadającymi pełną zdolność do czynności prawnych. Osoby te są traktowane jako współposiadacze rachunku i zaewidencjonowanych na nim aktywów.
2. Przed zawarciem umowy o prowadzenie rachunku wspólnego małżonkowie składają oświadczenie, iż pozostają w związku małżeńskim oraz we wspólnocie ustawowej małżeńskiej i aktywa deponowane na rachunku stanowią ich majątek wspólny.
3. Z zastrzeżeniem przypadków określonych w ogólnie obowiązujących przepisach prawa, współposiadacze wyrażają nieodwołalną zgodę na dysponowanie przez każdego z nich bez ograniczeń aktywami zaewidencjonowanymi na rachunku oraz samodzielnego składania oświadczeń woli w imieniu współposiadaczy, wydawania wszelkich dyspozycji związanych ze świadczeniem usług wykonywania zleceń oraz z prowadzeniem rachunku przez Biuro Maklerskie, w szczególności do wystawiania zleceń kupna i sprzedaży instrumentów finansowych, składania dyspozycji anulowania lub modyfikacji zleceń, dokonywania wpłat i wypłat z rachunku pieniężnego, łącznie z wypowiedzeniem umowy i zamknięciem rachunku.
4. Biuro Maklerskie nie przyjmuje zastrzeżeń złożonych przez jednego współposiadacza dotyczących niehonorowania dyspozycji drugiego współposiadacza, chyba że zostanie przedłożone postanowienie sądu o zabezpieczeniu wypłat z rachunku lub zajdą inne okoliczności określone w ogólnie obowiązujących przepisach prawa.
5. Współposiadacze odpowiadają solidarnie wobec Biura Maklerskiego za wszelkie zobowiązania wynikające z umowy.
6. Doręczenie przez Biuro Maklerskie wszelkich powiadomień i korespondencji jednemu współposiadaczowi uznaje się za skuteczne wobec drugiego współposiadacza.
7. Po zawarciu umowy nie jest możliwa jej modyfikacja powodująca zmianę liczby posiadaczy rachunku.

§ 22

1. Klient będący osobą fizyczną zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić Biuro Maklerskie o wszelkich zmianach danych podawanych podczas zawierania umowy, umowy ramowej oraz zawartych w karcie klienta, o której mowa w § 15 ust. 3.
2. Klient będący osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić Biuro Maklerskie o wszelkich zmianach danych zawartych w dokumentach i oświadczeniach, o których mowa w § 17 ust. 2.
3. Klient zobowiązany jest do aktualizowania informacji, o których mowa w § 13 ust. 1. Jeżeli w wyniku dokonania aktualizacji Biuro Maklerskie oceni, że świadczona usługa jest nieodpowiednia dla Klienta biorąc pod uwagę jego indywidualną sytuację, informuje o tym Klienta w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.
4. W odniesieniu do Klientów będących jednocześnie Klientami Biura Maklerskiego i Banku, Biuro Maklerskie zastrzega sobie prawo uzyskiwania i aktualizowania danych określonych w ust. 1 na podstawie informacji posiadanych przez Bank.

§ 23

Biuro Maklerskie zastrzega sobie prawo sporządzania kopii wszelkich dokumentów przedstawianych przez Klienta, w tym dokumentów przedstawianych po zawarciu umowy.

Rozdział III PEŁNOMOCNICTWA

§ 24

1. Klient może ustanowić pełnomocnika lub pełnomocników uprawnionych do dysponowania jego rachunkiem.
2. Osoba fizyczna będąca pełnomocnikiem uprawnionym do dysponowania rachunkiem musi posiadać pełną zdolność do czynności prawnych.

§ 25

1. Klient może udzielić następujących rodzajów pełnomocnictw:
  - 1) pełnomocnictwo w pełnym zakresie, w ramach którego pełnomocnik ma prawo do działania na rachunku w takim samym zakresie jak Klient, z zastrzeżeniem ust. 2, w tym również składania wszystkich oświadczeń dotyczących umowy, a w szczególności jej zmiany lub wypowiedzenia,
  - 2) pełnomocnictwo szczególne/rodzajowe, w ramach którego pełnomocnik ma prawo do działania w zakresie wyznaczonym przez Klienta.
2. Pełnomocnik nie może udzielać dalszych pełnomocnictw, odwoływać innych pełnomocników Klienta i zmieniać zakresu udzielonych im pełnomocnictw.
3. Z zastrzeżeniem ust. 4 pełnomocnictwo może być stałe, okresowe lub jednorazowe.

4. Jeżeli pełnomocnictwo, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 jest pełnomocnictwem stałym lub okresowym jego zakres wymaga akceptacji Biura Maklerskiego.

§ 26

1. Pełnomocnictwo powinno zawierać dane pełnomocnika w tym, w przypadku osób będących obywatelami polskimi numer ewidencyjny PESEL, podpis mocodawcy i pełnomocnika oraz zakres pełnomocnictwa.
2. Własnoręczność podpisów mocodawcy i pełnomocnika złożonych na dokumencie pełnomocnictwa powinna być potwierdzona przez pracownika Biura Maklerskiego, Banku, agenta Biura Maklerskiego lub pracownika podmiotu, z którym Biuro Maklerskie zawarło umowę w tym zakresie, albo notariusza.
3. Pełnomocnictwo udzielone za granicą powinno być poświadczone poprzez apostille lub uwierzytelnione przez polską placówkę dyplomatyczną lub konsularną i przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego w Polsce.
4. W uzasadnionych przypadkach Biuro Maklerskie może odstąpić od żądania przetłumaczenia pełnomocnictwa na język polski, poświadczenia dokumentu poprzez apostille oraz złożenia przez pełnomocnika podpisu na dokumencie pełnomocnictwa.

§ 27

1. Pełnomocnik składa oświadczenia woli w zakresie objętym pełnomocnictwem, w formie pisemnej. Pełnomocnik może zawrzeć z Biurem Maklerskim lub z Bankiem umowę ramową. W przypadku zawarcia umowy ramowej, pełnomocnik może składać oświadczenia woli w sposób określony w tej umowie.
2. Z zastrzeżeniem § 26 ust. 4 podpisy składane przez pełnomocnika, muszą być zgodne z podpisem złożonym na dokumencie pełnomocnictwa.

§ 28

1. Pełnomocnictwo może być w każdym czasie odwołane przez Klienta.
2. Zmiana zakresu pełnomocnictwa polega na odwołaniu dotychczasowego pełnomocnictwa i złożeniu nowego.
3. Pełnomocnictwo wygasa:
  - 1) w przypadku odwołania pełnomocnictwa,
  - 2) w przypadku rozwiązania umowy,
  - 3) w przypadku śmierci Klienta, chyba że co innego wynika z treści pełnomocnictwa,
  - 4) w przypadku śmierci pełnomocnika,
  - 5) w przypadku likwidacji lub upadłości Klienta lub pełnomocnika będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej,
  - 6) w innych przypadkach określonych w przepisach prawa.
4. Biuro Maklerskie nie ponosi odpowiedzialności za realizację dyspozycji złożonych przez pełnomocnika po wygaśnięciu pełnomocnictwa do czasu otrzymania pisemnej, potwierdzonej przez właściwy organ administracji lub sąd rejestrowy informacji o fakcie śmierci, likwidacji albo upadłości mocodawcy.

§ 29

Klient może udzielić pełnomocnictwa dla Biura Maklerskiego do składania dyspozycji dotyczących środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku pieniężnym w innym domu maklerskim, w celu realizacji zobowiązań wobec Biura Maklerskiego z tytułu usług świadczonych Klientowi.

Rozdział IV

RACHUNEK PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH I RACHUNEK PIENIĘŻNY

§ 30

1. Zapisów na rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnym Biuro Maklerskie dokonuje na podstawie prawidłowych i rzetelnych dowodów ewidencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Biuro Maklerskie może świadczyć dla Klienta usługi wykonywania zleceń bez prowadzenia rachunku papierów wartościowych, jeżeli zawarło z podmiotem prowadzącym rachunek papierów wartościowych Klienta umowę o dostarczanie instrumentów finansowych lub Klient zawarł z podmiotem prowadzącym jego rachunek papierów wartościowych umowę na warunkach, o których mowa w art. 121 ust. 1 ustawy.
3. Biuro Maklerskie może świadczyć dla Klienta usługi wykonywania zleceń bez prowadzenia rachunku pieniężnego, jeżeli zawarło z podmiotem prowadzącym rachunek pieniężny lub rachunek bankowy Klienta umowę o gwarantowaniu zapłaty lub Klient zawarł z podmiotem prowadzącym jego rachunek pieniężny lub bankowy umowę na warunkach, o których mowa w art. 121 ust. 1 ustawy.

§ 31

1. W ramach umowy o wykonywanie zleceń, Biuro Maklerskie, z zastrzeżeniem ust. 3, otwiera dla Klienta rejestr operacyjny służący do sprawdzania pokrycia zleceń sprzedaży instrumentów finansowych.
2. Zapisów w rejestrze operacyjnym dokonuje się na podstawie dokumentów potwierdzających zawarcie transakcji lub dokumentów stanowiących podstawę dokonania zmian zapisów na rachunkach zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
3. Rejestr operacyjny nie jest otwierany, jeżeli na rachunku papierów wartościowych zapisywane są instrumenty finansowe nabywane w wyniku transakcji, które nie spełniają warunków określonych w art. 7 ust. 5 ustawy.

§ 32

1. Dyspozycje dotyczące instrumentów finansowych i środków pieniężnych mogą być składane przez Klienta w formie pisemnej na formularzach przygotowanych przez Biuro Maklerskie, a także za pomocą telefonu oraz elektronicznych nośników informacji w zakresie i na zasadach określonych w § 90 - § 96. W umowie Biuro Maklerskie może zobowiązać się do przyjmowania dyspozycji Klienta za pomocą telefaksu, modemu i innych urządzeń technicznych.
2. Dyspozycja Klienta złożona w formie pisemnej zostaje przyjęta przez Biuro Maklerskie z chwilą jej potwierdzenia przez osobę upoważnioną przez Biuro Maklerskie. Potwierdzenie następuje poprzez złożenie podpisu na formularzu dyspozycji.

3. Biuro Maklerskie może odstąpić od wymogu złożenia dyspozycji na formularzu przygotowanym przez Biuro Maklerskie, jeżeli pisemna dyspozycja Klienta zawiera wszystkie elementy niezbędne do jej realizacji.

§ 33

1. Klient nie może zlecać przelewu środków pieniężnych związanych ze świadczeniem usług maklerskich na rachunki bankowe lub pieniężne, których nie jest właścicielem. Klient składając dyspozycję przelewu środków pieniężnych jest zobowiązany do wskazania należącego do niego rachunku bankowego lub pieniężnego.
2. Biuro Maklerskie ma prawo nie wykonać dyspozycji Klienta, w stosunku do której posiada uzasadnione podejrzenie, iż ma ona związek z wprowadzeniem do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł. W takim przypadku Biuro Maklerskie podejmuje działania określone przepisami prawa.

§ 34

1. Rachunek pieniężny Klienta otwarty na podstawie umowy o wykonywanie zleceń prowadzony jest w złotych polskich.
2. Biuro Maklerskie może prowadzić rachunek, o którym mowa w ust. 1 w walutach obcych określonych w komunikacie Biura Maklerskiego podanym do wiadomości Klientów.
3. Rachunek pieniężny Klienta otwarty na podstawie umowy o prowadzenie rachunku papierów wartościowych z zastrzeżeniem ust. 4 prowadzony jest w walucie, w której nominowane są instrumenty finansowe zapisane na rachunku papierów wartościowych.
4. Biuro Maklerskie podaje do wiadomości Klientów wykaz walut obcych, w których prowadzone są rachunki pieniężne otwarte na podstawie umowy o prowadzenie rachunku papierów wartościowych. Jeżeli instrumenty finansowe zapisane na rachunku papierów wartościowych Klienta nominowane są w walutach innych niż określone w komunikacie Biura Maklerskiego, rachunek pieniężny prowadzony jest w złotych polskich.
5. Środki pieniężne wpływające na rachunek pieniężny w walucie innej niż waluta rachunku wymieniane są według kursu ustalonego przez bank, w którym Biuro Maklerskie deponuje środki pieniężne Klientów.
6. Wpłaty i wypłaty gotówkowe oraz przelewy walut dokonywane są przez Biuro Maklerskie za pośrednictwem banku, w którym zdeponowane są środki pieniężne Klientów, według zasad ustalonych przez ten bank.

§ 35

1. Jeżeli w umowie/aneksie do umowy przewidziano oprocentowanie środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku pieniężnym Klienta, odsetki dopisywane są do salda rachunku pieniężnego według warunków określonych w tej umowie/aneksie.
2. Wysokość oprocentowania środków pieniężnych określana jest przez Biuro Maklerskie zgodnie z postanowieniami umowy/aneksu, o których mowa w ust. 1 i podawana do wiadomości Klientów.
3. Biuro Maklerskie może uzyskiwać pożytki z odsetek wypłacanych przez podmioty, w których zdeponowane są środki pieniężne Klientów.

§ 36

1. Wpłaty na rachunek pieniężny mogą być dokonywane w formie gotówkowej lub bezgotówkowej.
2. Uznanie wpłaty na rachunku pieniężnym Klienta następuje niezwłocznie, nie później jednak niż w następnym dniu roboczym po wpływie środków pieniężnych na rachunek Biura Maklerskiego.

§ 37

1. Wykonanie dyspozycji wypłaty gotówkowej środków pieniężnych złożonej przez Klienta, następuje niezwłocznie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 4.
2. Dokonywanie przez Klienta wypłaty gotówkowej powyżej określonej przez Bank wysokości wymaga wcześniejszego zgłoszenia w terminie określonym przez Bank.
3. Wykonanie dyspozycji przelewu następuje nie później niż w następnym dniu roboczym od dnia złożenia dyspozycji.
4. W przypadku gdy z przepisów prawa dewizowego wynika obowiązek dokonania kontroli dewizowej lub uzyskania stosownego zezwolenia dewizowego, Biuro Maklerskie uzależni wykonanie dyspozycji Klienta od udokumentowania pochodzenia środków pieniężnych wpłaconych uprzednio na rachunek pieniężny lub przedstawienia zezwolenia dewizowego.

§ 38

1. Przeniesienie instrumentów finansowych Klienta na inny rachunek papierów wartościowych dokonywane jest przez Biuro Maklerskie na podstawie dokumentów potwierdzających zawarcie transakcji na rynku zorganizowanym lub dyspozycji Klienta.
2. Jeżeli przeniesienie instrumentów finansowych następuje w wyniku transakcji lub zdarzenia prawnego w obrocie wtórnym poza obrotem zorganizowanym, Klient zobowiązany jest przedstawić odpowiednie dokumenty, na podstawie których ma nastąpić przeniesienie, sporządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami. Za przeniesienie instrumentów finansowych Klient uiszcza opłatę zgodnie z taryfą.
3. Czynności związane z przeniesieniem instrumentów finansowych w wyniku transakcji lub zdarzenia prawnego w obrocie wtórnym poza obrotem zorganizowanym Biuro Maklerskie wykonuje niezwłocznie po złożeniu przez Klienta stosownej dyspozycji.

§ 39

1. Biuro Maklerskie może odmówić podjęcia czynności związanych z przeniesieniem instrumentów finansowych w przypadku powzięcia na podstawie przedłożonych dokumentów, uzasadnionych wątpliwości wskazujących, że przeniesienie instrumentów finansowych ma na celu obejście przepisów prawa.
2. Biuro Maklerskie odmawia podjęcia czynności związanych z przeniesieniem instrumentów finansowych, gdy z przedłożonych dokumentów wynika w sposób oczywisty, że przeniesienie instrumentów finansowych jest sprzeczne z przepisami prawa.
3. Odmowa, o której mowa w ust. 1 lub 2, następuje na piśmie zawierającym uzasadnienie, po uprzednim umożliwieniu Klientowi złożenia wyjaśnień w formie ustnej lub pisemnej.

§ 40

Zapisanie instrumentów finansowych nabytych w wyniku oferowania na rachunku papierów wartościowych Klienta dokonywane jest niezwłocznie po złożeniu wniosku przez Klienta, chyba że warunki oferty przewidują inny termin.

§ 41

1. Biuro Maklerskie dokonuje blokady instrumentów finansowych oraz środków pieniężnych Klienta w szczególności:
  - 1) w związku ze złożeniem przez Klienta zlecenia kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych,
  - 2) w związku z ustanowieniem zabezpieczenia na aktywach Klienta,
  - 3) na polecenie upoważnionego organu państwowego,
  - 4) na podstawie dyspozycji Klienta, gdy nie sprzeciwiają się temu przepisy prawa,
  - 5) w związku z dokonaniem przez Klienta zastrzeżenia, o którym mowa w § 129,
  - 6) w innych przypadkach przewidzianych przez przepisy prawa.
2. W czasie trwania blokady Biuro Maklerskie nie wykonuje zleceń i dyspozycji Klienta dotyczących instrumentów finansowych i środków pieniężnych objętych ustanowioną blokadą.
3. Ustanowienie blokady następuje na podstawie dyspozycji Klienta, określającej m.in. liczbę i rodzaj instrumentów finansowych lub wartość środków pieniężnych, termin na jaki blokada jest ustanawiana oraz przyczynę żądania ustanowienia blokady.
4. Ustanowienie blokady na rzecz uprawnionych organów i instytucji następuje na podstawie pisemnej dyspozycji, w granicach określonych w odrębnych przepisach.
5. Blokada, o której mowa w ust. 1 pkt 2-4 zostaje ustanowiona z chwilą określoną przez Biuro Maklerskie w potwierdzeniu ustanowienia blokady.
6. Zniesienie blokady następuje po upływie terminu na jaki została ustanowiona lub przedstawieniu dokumentów stwierdzających wygaśnięcie blokady, a także po zwrocie świadectwa depozytowego dokonanych przed upływem terminu jego ważności, z zastrzeżeniem § 104.
7. Postanowienia ust. 1 - 6 stosuje się odpowiednio do blokady praw do otrzymania instrumentów finansowych.

§ 42

Biuro Maklerskie odmawia wykonania wypłaty środków pieniężnych lub przeniesienia instrumentów finansowych w przypadkach przewidzianych w przepisach prawa, w szczególności w przypadku:

- 1) zajęcia rachunku w związku z prowadzoną egzekucją sądową lub administracyjną,
- 2) blokady rachunku celem zabezpieczenia wierzytelności,
- 3) blokady środków pieniężnych lub instrumentów finansowych z tytułu złożonych zleceń kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych,
- 4) blokady środków pieniężnych lub instrumentów finansowych w związku z zabezpieczeniem zapłaty zobowiązań wynikających z derywatów lub zleceń z odroczonym terminem zapłaty.

§ 43

Na wniosek Klienta, Biuro Maklerskie sporządza historię rachunku oraz wyciąg ze stanu rachunku.

§ 44

W przypadku powstania ujemnego salda na rachunku pieniężnym, Biuro Maklerskie ma prawo do potrącenia poprzez pobranie środków pieniężnych z dowolnego rachunku pieniężnego Klienta prowadzonego w Biurze Maklerskim w tym również z rachunku, którego Klient jest współposiadaczem w wysokości niezbędnej do pokrycia zadłużenia Klienta wobec Biura Maklerskiego, a także może, z zachowaniem należytej staranności, dokonać sprzedaży dowolnych instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych w ilości pozwalającej na pokrycie zadłużenia.

Rozdział V ŚWIADCZENIE USŁUG WYKONYWANIA ZLECEŃ

§ 45

1. Biuro Maklerskie na podstawie umowy o wykonywanie zleceń zobowiązuje się do stałego przyjmowania i wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych w obrocie zorganizowanym we własnym imieniu na rachunek Klienta.
2. Kupno lub sprzedaż instrumentów finansowych odbywa się w oparciu o zlecenie lub zlecenia brokerskie wystawione na podstawie i w granicach zlecenia Klienta.

§ 46

1. Biuro Maklerskie wykonuje zlecenia kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych Klienta składane w formie pisemnej na formularzach przygotowanych przez Biuro Maklerskie.
2. Biuro Maklerskie może odstąpić od wymogu złożenia zlecenia na formularzu przygotowanym przez Biuro Maklerskie, jeżeli złożony przez Klienta dokument zlecenia zawiera wszystkie elementy niezbędne do jego realizacji.
3. Zlecenie Klienta zostaje przyjęte z chwilą jego potwierdzenia przez osobę upoważnioną przez Biuro Maklerskie. Potwierdzenie zlecenia złożonego w formie pisemnej następuje poprzez złożenie podpisu na dokumencie zawierającym zlecenie lub zlecenia.
4. Na zasadach określonych w § 90 - § 96 zlecenia mogą być składane za pomocą telefonu oraz elektronicznych nośników informacji, a także innych urządzeń technicznych jeżeli przewiduje to umowa o wykonywanie zleceń.

§ 47

1. Zlecenie w szczególności powinno zawierać:
  - 1) imię i nazwisko (firmę lub nazwę) oraz numer rachunku Klienta,
  - 2) imię i nazwisko osoby składającej zlecenie,
  - 3) datę i czas wystawienia,
  - 4) rodzaj i liczbę instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia,
  - 5) przedmiot zlecenia (kupno lub sprzedaż),

- 6) określenie ceny,
  - 7) oznaczenie terminu ważności zlecenia,
  - 8) podpis składającego zlecenie – w przypadku zleceń w formie pisemnej.
2. W przypadku gdy przedmiotem zlecenia jest kupno lub sprzedaż derywatów zlecenie powinno zawierać określenie portfela, w ramach którego jest składane.
  3. Zlecenie może zawierać dodatkowe warunki, jeżeli nie są one sprzeczne z przepisami prawa i regulaminami przeprowadzania transakcji na rynku, na który jest przekazywane.
  4. W przypadku gdy przedmiotem zlecenia jest kupno lub sprzedaż instrumentów finansowych, będących przedmiotem obrotu na więcej niż jednym rynku, na którym Biuro Maklerskie wykonuje zlecenia Klientów, zlecenie powinno, z zastrzeżeniem § 50, wskazywać rynek, na którym ma zostać wykonane.

§ 48

1. Maksymalny termin ważności zlecenia Klienta nie może być dłuższy niż maksymalny termin określony zgodnie z regulacjami obowiązującymi na danym rynku.
2. Zlecenie Klienta traci ważność w przypadku, gdy zgodnie z zasadami obowiązującymi na danym rynku traci ważność zlecenie brokerskie wystawione na podstawie zlecenia Klienta.

§ 49

1. W przypadku gdy zlecenie nie zawiera wszystkich danych, o których mowa w § 47 ust. 1 i 2, lub nie może być przyjęte do wykonania przez Biuro Maklerskie z innych powodów, Biuro Maklerskie niezwłocznie informuje o tym Klienta. Biuro Maklerskie niezwłocznie informuje Klienta o wszelkich istotnych okolicznościach uniemożliwiających właściwe wykonanie zlecenia złożonego przez Klienta.
2. Informacja, o której mowa w ust. 1 przekazywana jest Klientowi w Placówce Banku, telefonicznie lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.

§ 50

Jeżeli Klient nie określił szczegółowych warunków, na jakich zlecenie ma zostać wykonane, w szczególności w przypadku, gdy przedmiotem zlecenia są instrumenty finansowe, dopuszczone do obrotu na kilku rynkach, na których Biuro Maklerskie wykonuje zlecenia Klientów i Klient nie wskazał rynku, na którym zlecenie ma zostać wykonane, Biuro Maklerskie podejmuje działania w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta uwzględniając cenę instrumentu finansowego, koszty związane z wykonaniem zlecenia, czas zawarcia transakcji, prawdopodobieństwo zawarcia i rozliczenia transakcji, wielkość zlecenia oraz inne aspekty mające istotny wpływ na wykonanie zlecenia.

§ 51

Biuro Maklerskie określa godziny składania zleceń kupna i sprzedaży instrumentów finansowych, podając je do wiadomości Klientów.

§ 52

1. Zlecenia przekazywane są na dany rynek według kolejności ich przyjęcia przez Biuro Maklerskie w godzinach przewidzianych regulacjami obowiązującymi na danym rynku.
2. Potwierdzenie przyjęcia zlecenia przez Biuro Maklerskie nie oznacza przyjęcia go przez rynek, na który jest kierowane. Zlecenie brokerskie wystawione zgodnie ze zleceniem Klienta może zostać odrzucone przez rynek, pomimo prawidłowego przekazania zlecenia przez Biuro Maklerskie.

§ 53

1. Biuro Maklerskie wystawia zlecenie brokerskie kupna instrumentów finansowych jeżeli Klient posiada w chwili wystawienia zlecenia brokerskiego pełne pokrycie wartości zlecenia i kosztów jego wykonania.
2. Na zasadach określonych w § 80 - § 85, Biuro Maklerskie może odstąpić od wymogu posiadania przez Klienta pełnego pokrycia wartości zlecenia i kosztów jego wykonania.
3. Podstawą do sprawdzenia pokrycia, o którym mowa w ust. 1 jest suma niezablokowanych środków pieniężnych Klienta zdeponowanych na jego rachunku pieniężnym powiększona o należności Klienta z tytułu zawartych transakcji sprzedaży instrumentów finansowych.
4. Należności z tytułu zawartych transakcji sprzedaży instrumentów finansowych mogą stanowić pokrycie składanych zleceń kupna wyłącznie, jeżeli rozrachunek tych transakcji nastąpi najpóźniej w tym samym dniu co rozrachunek transakcji kupna i transakcja sprzedaży spełnia warunki określone w art. 7 ust. 5 ustawy.
5. Zlecenie sprzedaży instrumentów finansowych może być wystawione tylko na niezablokowane instrumenty finansowe lub prawa do otrzymania instrumentów finansowych, które są zaewidencjonowane w rejestrze operacyjnym.

§ 54

1. Pokrycie zleceń kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych sprawdzane jest w kolejności ich złożenia, o ile Klient nie wskazał innej kolejności.
2. W przypadku stwierdzenia braku pokrycia w instrumentach finansowych lub środkach pieniężnych, Biuro Maklerskie nie wykonuje zlecenia Klienta.
3. Jeżeli w wyniku realizacji zlecenia kupna bez określonego limitu ceny, wartość transakcji powiększona o prowizję Biura Maklerskiego przewyższa wartość środków stanowiących pokrycie zlecenia, Biuro Maklerskie obciąża brakującą kwotą rachunek pieniężny Klienta.

§ 55

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 środki pieniężne oraz instrumenty finansowe stanowiące pokrycie zlecenia są blokowane.
2. Biuro Maklerskie może odstąpić od dokonania blokady środków pieniężnych oraz instrumentów finansowych, jeżeli podejmie inne działania mające na celu zapewnienie, że Klient nie będzie wykorzystywał środków pieniężnych i instrumentów finansowych stanowiących pokrycie zlecenia w wysokości niezbędnej do rozrachunku transakcji.
3. Środki pieniężne i instrumenty finansowe zablokowane na pokrycie zleceń mogą zostać odblokowane przed otrzymaniem z krajowego rynku regulowanego lub alternatywnego systemu obrotu dokumentów ewidencyjnych, na

podstawie informacji, które zgodnie z zasadami obowiązującymi na danym rynku lub w danym alternatywnym systemie obrotu pozwalają na stwierdzenie, że transakcja na pewno nie została zrealizowana.

4. Zablokowane środki pieniężne, stanowiące pokrycie zleceń kupna wykonanych w całości, mogą zostać odblokowane w części przewyższającej wartość niezbędną do rozrachunku transakcji, na podstawie informacji, które pozwalają na stwierdzenie, że zlecenie na pewno zostało wykonane w całości.

§ 56

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 Klient może anulować lub zmodyfikować zlecenie kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych, o ile zlecenie nie zostało wykonane w całości. W przypadku gdy zlecenie zostało wykonane częściowo, dyspozycja anulowania lub modyfikacji może być przyjęta jedynie do wysokości niewykonanej jego części.
2. Biuro Maklerskie nie przyjmuje dyspozycji anulowania lub modyfikacji zlecenia, jeżeli zgodnie z regulacjami obowiązującymi na danym rynku nie jest możliwe anulowanie lub modyfikacja zlecenia.
3. Postanowienia niniejszego regulaminu dotyczące składania zleceń kupna i sprzedaży instrumentów finansowych stosuje się odpowiednio do anulowania i modyfikacji zleceń.
4. Anulata zlecenia brokerskiego lub jego modyfikacja wystawiona zgodnie ze zleceniem Klienta może zostać odrzucona przez rynek, na który została skierowana, co skutkuje niedokonaniem anulacji lub modyfikacji zlecenia brokerskiego, pomimo prawidłowego przekazania zlecenia przez Biuro Maklerskie.

§ 57

1. Niezwłocznie po wykonaniu zlecenia, jednak nie później niż do końca dnia roboczego następującego po dniu wykonania zlecenia, Biuro Maklerskie przekazuje Klientowi potwierdzenie wykonania zlecenia zawierające w szczególności:
  - 1) imię i nazwisko, nazwę lub firmę Klienta,
  - 2) datę i czas zawarcia pierwszej i ostatniej transakcji do zlecenia,
  - 3) rodzaj zlecenia,
  - 4) przedmiot zlecenia (kupno/sprzedaż),
  - 5) oznaczenie miejsca wykonania zlecenia,
  - 6) oznaczenie instrumentu finansowego,
  - 7) liczbę instrumentów finansowych nabytych lub zbytych w wyniku wykonania zlecenia,
  - 8) cenę, po jakiej zostało wykonane zlecenie,
  - 9) łączną wartość transakcji,
  - 10) całkowitą wartość pobranych prowizji,
  - 11) wskazanie obowiązku i terminów opłacenia zlecenia z odroczonego terminem zapłaty.
2. Potwierdzenia wykonania zleceń przekazywane są Klientowi w Placówkach Banku oraz poprzez system bankowości internetowej.

§ 58

1. Biuro Maklerskie dokonuje zapisów na rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnym Klienta po rozrachunku transakcji we właściwej izbie rozrachunkowej z uwzględnieniem postanowień zawartych w ust. 2-7.
2. W przypadku braku możliwości rozrachunku transakcji w całości spowodowanej zawieszeniem rozrachunku transakcji, Biuro Maklerskie dokonuje zapisów na rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnym Klienta po każdorazowym rozrachunku transakcji w częściach, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
3. Rozrachunkiem transakcji w częściach są objęte wyłącznie transakcje wymienione w wykazie transakcji mogących podlegać rozrachunkowi w częściach.
4. Środki pieniężne oraz instrumenty finansowe stanowiące zabezpieczenie rozrachunku transakcji w trybie wskazanym w ust. 2 podlegają blokadzie do czasu rozrachunku transakcji w całości lub anulowania rozrachunku nierozrachowanej części transakcji.
5. Transakcja w procesie rozrachunku w częściach jest realizowana zgodnie z następującymi zasadami:
  - a) liczba instrumentów finansowych w każdej z rozrachowywanych części jest wyrażona w pełnych sztukach (suma wolumenu poszczególnych części jest równa wolumenowi całej transakcji),
  - b) wartość rozrachunku w każdej z rozrachowywanych części jest wyrażona wartością zaokrągloną do pełnych groszy (suma wartości poszczególnych części jest równa wartości rozrachunku całej transakcji).
6. Biuro Maklerskie jest upoważnione do rozrachunku w częściach każdej transakcji zawartej na podstawie zlecenia Klienta na zasadach określonych w niniejszym regulaminie bez konieczności uzyskiwania każdorazowej zgody na rozrachunek w częściach na co Klient niniejszym wyraża zgodę, o ile dane zlecenie Klienta w chwili jego złożenia może zostać zakwalifikowane jako transakcja wymieniona w wykazie transakcji mogących podlegać rozrachunkowi w częściach.
7. Rozrachunek transakcji, w zakresie objętym zawieszeniem w związku z dokonaniem jej rozrachunku w części, jest dokonywany niezwłocznie po powstaniu warunków umożliwiających rozrachunek transakcji w całości.

§ 59

1. W przypadku gdy rachunek Klienta prowadzi inny podmiot, Biuro Maklerskie świadczy usługi wykonywania zleceń z uwzględnieniem postanowień umów, o których mowa w § 30 ust. 2 i 3.
2. Tryb i zasady przeprowadzania rozrachunku w częściach transakcji Klientów, dla których Biuro Maklerskie nie prowadzi rachunku papierów wartościowych odbywa się zgodnie z zasadami określonymi pomiędzy Klientem oraz podmiotem prowadzącym jego rachunek papierów wartościowych, o treści których podmiot ten ma obowiązek poinformować Biuro Maklerskie. Klient zobowiązuje się do dołożenia należytej staranności w celu doprowadzenia do poinformowania Biura Maklerskiego przez podmiot prowadzący jego rachunek papierów wartościowych o ustaleniach poczynionych przez niego z tym podmiotem.

Rozdział VI

ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE OBROTU DERYWATAMI

§ 60

1. Biuro Maklerskie świadczy usługi w zakresie wykonywania zleceń nabycia i zbycia derywatów na podstawie aneksu do umowy o wykonywanie zleceń.
2. Warunkiem zawarcia aneksu, o którym mowa w ust. 1 jest złożenie przez Klienta wniosku o otwarcie konta indywidualnego dla derywatów wraz z informacją o numerze NKK.
3. Klient będący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów EMIR, przed zawarciem aneksu zobowiązany jest złożyć oświadczenie, w którym wskazuje niepowtarzalny kod identyfikacyjny nadany Klientowi w celu przekazywania informacji o zawartych kontraktach pochodnych do repozytorium transakcji.
4. Biuro Maklerskie przed zawarciem aneksu dokonuje oceny indywidualnej sytuacji Klienta na zasadach określonych w § 13.
5. W aneksie, o którym mowa w ust. 1, Klient upoważnia Biuro Maklerskie do dysponowania dowolnymi rachunkami Klienta w Biurze Maklerskim w tym rachunkami, na których Klient jest współposiadaczem, w celu zabezpieczenia zapłaty zobowiązań Klienta wynikających z derywatów.
6. Klient może rozpocząć zawieranie transakcji derywatami po otwarciu dla Klienta konta indywidualnego w KDPW. Biuro Maklerskie występuje do KDPW o otwarcie dla Klienta konta indywidualnego niezwłocznie po zawarciu aneksu, o którym mowa w ust. 1.

§ 61

1. Przed złożeniem zlecenia Klient zobowiązany jest zapoznać się z dokumentami określającymi warunki obrotu danymi derywatami.
2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, Biuro Maklerskie udostępnia w Placówkach Banku.
3. Przez złożenie zlecenia Klient wyraża zgodę na warunki określone w dokumentach, o których mowa w ust. 1.

§ 62

1. Biuro Maklerskie może określić limit zaangażowania Klientów w derywaty. Limit ten może zostać określony odrębnie dla poszczególnych derywatów. Informację o wysokości limitu zaangażowania w derywaty Biuro Maklerskie podaje niezwłocznie do wiadomości Klientów.
2. Na wniosek Klienta Biuro Maklerskie może określić dla Klienta indywidualny limit zaangażowania w derywaty.
3. Biuro Maklerskie może uzależnić przyznanie indywidualnego limitu zaangażowania Klienta w derywaty, od wniesienia przez Klienta dodatkowego zabezpieczenia.
4. Biuro Maklerskie odmawia przyjęcia zleceń Klienta, których realizacja mogłaby spowodować przekroczenie limitów, o których mowa w ust. 1 i 2.
5. Biuro Maklerskie może ustalić maksymalną ilość derywatów, na którą będzie mogło opiewać zlecenie. Ilość ta może być określona odrębnie dla poszczególnych derywatów. Informację w tym zakresie Biuro Maklerskie podaje do wiadomości Klientów.
6. Biuro Maklerskie zastrzega sobie prawo do niezrealizowania zlecenia Klienta w przypadku, gdyby realizacja zlecenia Klienta mogła spowodować przekroczenie przez Biuro Maklerskie limitów zaangażowania określonych dla Biura Maklerskiego przez właściwą izbę rozrachunkową.

§ 63

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, składając zlecenie kupna lub sprzedaży derywatów, Klient zobowiązany jest posiadać na rachunku środki pieniężne w wysokości niezbędnej do ustanowienia wstępnego depozytu zabezpieczającego oraz przewidywanej prowizji od realizacji zlecenia.
2. Wstępny depozyt zabezpieczający nie jest wnoszony przy składaniu zlecenia powodującego zamknięcie otwartej wcześniej pozycji, chyba że w wyniku wykonania zlecenia odkryta zostanie pozycja uprzednio skorelowana.
3. Przy składaniu zlecenia, powodującego zajęcie pozycji skorelowanej, wartość wstępnego depozytu zabezpieczającego określana jest zgodnie z zasadami przyjętymi dla stosowanej przez Biuro Maklerskie i akceptowanej przez właściwą izbę rozrachunkową metody kalkulacji ryzyka pozycji skorelowanych.
4. W przypadku zleceń kupna, których przedmiotem są opcje i jednostki indeksowe, pokrycie sprawdzane jest na zasadach określonych w § 53, o ile zlecenie nie jest zleceniem zamykającym otwarte pozycje lub otwierającym pozycje skorelowane.
5. W przypadku zleceń zamykających otwarte pozycje, Biuro Maklerskie może odstąpić od wymogu posiadania środków pieniężnych w wysokości równej przewidywanej prowizji.
6. Biuro Maklerskie sprawdza wysokość wstępnego depozytu zabezpieczającego przed wystawieniem zlecenia brokerskiego.
7. W przypadku stwierdzenia braku środków pieniężnych lub środków pieniężnych i instrumentów finansowych w wysokości niezbędnej do wniesienia wstępnego depozytu zabezpieczającego, Biuro Maklerskie nie wykonuje zlecenia Klienta.
8. Biuro Maklerskie określa i podaje do wiadomości Klientów informację o wysokości wstępnego depozytu zabezpieczającego.

§ 64

1. Klient zobowiązany jest do utrzymywania depozytu zabezpieczającego w wysokości pokrywającej otwarte przez niego pozycje.
2. Depozyt zabezpieczający wnoszony jest w środkach pieniężnych. Wniesienie depozytu zabezpieczającego następuje poprzez blokadę środków pieniężnych na rachunku Klienta.
3. Biuro Maklerskie może określić zasady wnoszenia depozytów zabezpieczających w instrumentach finansowych. Informacja w tym zakresie podawana jest do wiadomości Klientów.

§ 65

1. Wysokość wniesionego przez Klienta depozytu zabezpieczającego, począwszy od dnia otwarcia pozycji, podlega bieżącym rozrachunkom rynkowym prowadzonym przez Biuro Maklerskie.

2. Dokonanie na podstawie dziennej/ostatecznej ceny rozliczeniowej bieżących rozrachunków rynkowych prowadzi do aktualizacji wysokości wniesionego przez Klienta depozytu zabezpieczającego. W przypadku zamknięcia pozycji przez Klienta aktualizacja następuje na podstawie cen po jakich zostały zawarte transakcje zamykające pozycje.

§ 66

1. Jeżeli w wyniku bieżących rozrachunków rynkowych łączna wartość depozytu zabezpieczającego przekroczy wartość określoną dla wstępnego depozytu zabezpieczającego, Biuro Maklerskie znosi blokadę środków pieniężnych stanowiących depozyt zabezpieczający do wysokości nadwyżki ponad wartość określoną dla wstępnego depozytu zabezpieczającego.
2. Jeżeli w wyniku bieżących rozrachunków rynkowych, łączna wartość depozytu zabezpieczającego Klienta spadnie poniżej wartości właściwego depozytu zabezpieczającego, Biuro Maklerskie dokonuje uzupełnienia depozytu do wysokości określonej dla wstępnego depozytu zabezpieczającego, ze środków pieniężnych znajdujących się na rachunku Klienta.
3. Biuro Maklerskie określa i podaje do wiadomości Klientów informację o wysokości właściwego depozytu zabezpieczającego.

§ 67

Jeżeli w wyniku zawarcia transakcji kupna lub sprzedaży derywatów wartość depozytu zabezpieczającego, pomniejszona o ewentualną stratę wynikającą z zamknięcia pozycji, przewyższa wartość określoną dla wstępnego depozytu zabezpieczającego, Biuro Maklerskie może znieść blokadę całości lub części środków pieniężnych stanowiących nadwyżkę ponad wartość określoną dla wstępnego depozytu zabezpieczającego.

§ 68

1. W przypadku nadzwyczajnej zmiany ceny mającej miejsce w trakcie sesji, a w szczególności w sytuacji, w której wniesiony depozyt zabezpieczający może nie wystarczyć na pokrycie strat wynikających z otwartych przez Klienta pozycji, Biuro Maklerskie może uzupełnić depozyt do wysokości wymaganej dla wstępnego depozytu zabezpieczającego przed dokonaniem bieżących rozrachunków rynkowych, z uwzględnieniem potencjalnej straty wynikającej ze zmiany ceny derywatów. Zapisy § 71 ust. 1 i § 72 stosuje się wówczas odpowiednio, z tym że Biuro Maklerskie może żądać od Klienta natychmiastowego uzupełnienia depozytu do wysokości wymaganej dla wstępnego depozytu zabezpieczającego.
2. Biuro Maklerskie może uzupełnić depozyt zabezpieczający przed dokonaniem bieżących rozrachunków rynkowych również w przypadku podniesienia przez właściwą izbę rozrachunkową wartości wymaganych depozytów zabezpieczających, o ile doprowadzi ona do spadku wartości depozytu zabezpieczającego poniżej wysokości właściwego depozytu zabezpieczającego.

§ 69

1. Biuro Maklerskie może zażądać wniesienia dodatkowego zabezpieczenia w związku z posiadaniem przez Klienta pozycji skorelowanych, jeżeli w ocenie Biura Maklerskiego istnieje duże ryzyko rachunku związane z ilością otwieranych, lub już otwartych przez Klienta pozycji skorelowanych. W przypadku niewniesienia dodatkowego zabezpieczenia przez Klienta, Biuro Maklerskie może dokonać zamknięcia skorelowanych pozycji Klienta oraz odmówić przyjęcia kolejnych zleceń powodujących zwiększenie ilości pozycji skorelowanych.
2. Po dokonaniu bieżących rozrachunków rynkowych w dniu poprzedzającym ostatni dzień obrotu derywatów, Biuro Maklerskie może ustalić depozyt zabezpieczający od derywatów skorelowanych z wygasającymi derywatami bez uwzględnienia korelacji. W tym przypadku postanowienia, § 71 ust. 1 oraz § 72 stosuje się odpowiednio.

§ 70

Informacja o wysokości wymaganego depozytu zabezpieczającego oraz zobowiązaniach wynikających z otwartych pozycji Klienta dostępna jest nie wcześniej niż po dokonaniu bieżących rozrachunków rynkowych, w Placówkach Banku w godzinach ich otwarcia oraz z wykorzystaniem systemu bankowości internetowej i telefonicznie pod numerami telefonów właściwymi do składania dyspozycji telefonicznych. Na zasadach określonych w § 10 Biuro Maklerskie może przekazywać powyższe informacje za pomocą poczty elektronicznej lub komunikatów SMS.

§ 71

1. Jeżeli wartość środków pieniężnych na rachunku Klienta jest niewystarczająca do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego w przypadku określonym w § 66 ust. 2, Klient jest zobowiązany do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego do wysokości wymaganej dla wstępnego depozytu zabezpieczającego w terminie, o którym mowa w ust. 2.
2. Biuro Maklerskie określa i podaje do wiadomości Klientów termin ostatecznego uzupełnienia depozytu zabezpieczającego przez Klienta.
3. Biuro Maklerskie będzie podejmowało próby telefonicznego powiadomienia Klienta o konieczności uzupełnienia zabezpieczenia i/lub spełnienia zobowiązania wynikającego z zajętych pozycji. Na zasadach określonych w § 10, informacje te mogą być przekazywane Klientowi za pomocą poczty elektronicznej lub komunikatów SMS.

§ 72

1. Jeżeli depozyt zabezpieczający nie zostanie uzupełniony w trybie określonym w § 71 ust. 1, Biuro Maklerskie na podstawie upoważnienia udzielonego przez Klienta zamyka pozycje Klienta.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Biuro Maklerskie dokonuje zamknięcia dowolnych pozycji Klienta w zakresie, w jakim jest to niezbędne do przywrócenia depozytu zabezpieczającego do wysokości wymaganej dla wstępnego depozytu zabezpieczającego dla pozostałych na rachunku pozycji.
3. Zlecenie zamykające pozycje może zostać wystawione z limitem ceny lub bez określania limitu ceny według uznania Biura Maklerskiego.

§ 73

1. Jeżeli w wyniku zamknięcia pozycji lub ostatecznego rozliczenia derywatów Klient poniósł stratę przewyższającą depozyt zabezpieczający wniesiony w środkach pieniężnych, Klient zobowiązany jest do niezwłocznego uzupełnienia brakującej kwoty.
2. Jeżeli Klient nie uzupełni brakującej kwoty, o której mowa w ust. 1, Biuro Maklerskie w celu pokrycia zobowiązań Klienta wynikających z derywatów może zaspokoić swoje roszczenia z aktywów Klienta znajdujących się na dowolnych rachunkach Klienta w Biurze Maklerskim. Biuro Maklerskie może dokonać, na podstawie udzielonego przez Klienta upoważnienia, sprzedaży dowolnych instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach Klienta w Biurze Maklerskim, w tym instrumentów finansowych zablokowanych na poczet depozytu zabezpieczającego, a także zamknąć inne pozycje Klienta oraz może rozwiązać z Klientem aneks o wykonywanie zleceń w zakresie derywatów bez zachowania okresu wypowiedzenia.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 Biuro Maklerskie może dokonać sprzedaży instrumentów finansowych i zamknięcia otwartych pozycji w każdym terminie i na wybranym przez Biuro Maklerskie rynku. Zlecenie sprzedaży lub zamknięcia pozycji może zostać wystawione z limitem ceny lub bez określania limitu ceny według uznania Biura Maklerskiego.
4. Jeżeli podjęcie działań, o których mowa w ust. 2, nie doprowadzi do uzyskania kwoty brakującej do ostatecznego rozliczenia zobowiązań Klienta wynikających z derywatów, Biuro Maklerskie może dochodzić brakującej kwoty w inny przewidziany prawem sposób.

§ 74

1. Jeżeli rozliczenie derywatów następuje poprzez dostawę instrumentu bazowego, Klient zobowiązany do dostawy ma obowiązek posiadania instrumentów finansowych będących przedmiotem dostawy na rachunku papierów wartościowych i złożenia w terminie określonym w warunkach obrotu, dyspozycji przelewu tych instrumentów finansowych na konto dostawy we właściwej izbie rozrachunkowej.
2. W przypadku niedopełnienia przez Klienta obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli Klient posiada na rachunku instrumenty finansowe mogące być przedmiotem dostawy, Biuro Maklerskie może bez dyspozycji Klienta dokonać przelewu wybranych przez Biuro Maklerskie instrumentów finansowych.
3. Klient zobowiązany do zapłaty za instrumenty finansowe będące przedmiotem dostawy, ma obowiązek posiadania na rachunku środków pieniężnych w wysokości wymaganej do nabycia tych instrumentów.
4. W przypadku niewywiązania się Klienta z zobowiązań wynikających z posiadania derywatów rozliczanych poprzez dostawę instrumentu bazowego postanowienia § 73 ust. 2 - 4 stosuje się odpowiednio.

Rozdział VII

ZLECENIA DO DYSPOZYCJI MAKLERA

§ 75

1. Biuro Maklerskie przyjmuje od Klientów zlecenia do dyspozycji maklera (zlecenia DDM).
2. Biuro Maklerskie może określić minimalną wartość zlecenia DDM. Informacja o minimalnej wartości zleceń DDM podawana jest do wiadomości Klientów.
3. Zlecenia DDM są przyjmowane i realizowane przez upoważnionych maklerów papierów wartościowych, których lista jest podawana do wiadomości Klientów.

§ 76

1. Na podstawie zlecenia DDM Biuro Maklerskie może wystawić więcej niż jedno zlecenie brokerskie.
2. O sposobie wystawiania zleceń brokerskich na podstawie zlecenia DDM decyduje makler realizujący zlecenie w ramach warunków określonych przez Klienta w zleceniu DDM.
3. Biuro Maklerskie nie jest zobowiązane do natychmiastowego przekazania na odpowiedni rynek zleceń brokerskich wystawionych na podstawie zlecenia DDM.

§ 77

1. Zlecenie DDM poza elementami określonymi w § 47 ust. 1 i 2 powinno zawierać adnotację „Zlecenie do dyspozycji maklera”.
2. Zamiast liczby instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia Klient może określić maksymalną łączną wartość transakcji będących wynikiem realizacji zlecenia DDM.
3. Klient w zleceniu DDM może określić dodatkowe warunki jego realizacji. Warunki określone przez Klienta muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami obowiązującymi na rynku, na którym zlecenie jest wykonywane.
4. W zleceniu DDM Klient może wskazać maklera realizującego zlecenie. Wskazany przez Klienta makler może powierzyć realizację zlecenia innemu upoważnionemu maklerowi wyłącznie w przypadku, gdyby z uzasadnionych przyczyn nie mógł osobiście realizować zlecenia.
5. Wskazany przez Klienta makler może odmówić realizacji zlecenia DDM jeżeli realizuje zlecenie przeciwstawne, a w jego ocenie złożenie przez Klienta zlecenia mogłoby doprowadzić do powstania konfliktu interesów uczestników obrotu. W takim przypadku, zlecenie może przyjąć i realizować inny upoważniony makler.

§ 78

1. Klient może modyfikować lub anulować złożone zlecenie DDM przed zakończeniem jego realizacji.
2. Dyspozycje modyfikacji i anulowania zlecenia DDM są przyjmowane przez maklera realizującego zlecenie DDM.

§ 79

1. Zlecenia DDM realizowane są zgodnie z profesjonalną starannością, doświadczeniem oraz wiedzą maklera realizującego zlecenie.
2. Złożenie przez Klienta zlecenia DDM oznacza akceptację ryzyka związanego ze sposobem realizacji zlecenia.

Rozdział VIII

ZLECENIA Z ODROZCZONYM TERMINEM ZAPŁATY

§ 80

1. Biuro Maklerskie może, na wniosek Klienta, zobowiązać się do przyjmowania zleceń kupna instrumentów finansowych bez posiadania przez Klienta pełnego pokrycia wartości zlecenia i kosztów jego wykonania, o ile przewiduje to umowa o wykonywanie zleceń (zlecenia z odroczonym terminem zapłaty).
2. Biuro Maklerskie uzależnia zobowiązanie się do przyjmowania zleceń z odroczonym terminem zapłaty od złożenia przez Klienta oświadczenia o jego sytuacji finansowej.
3. Przed umożliwieniem Klientowi składania zleceń z odroczonym terminem zapłaty, Biuro Maklerskie dokonuje oceny indywidualnej sytuacji Klienta na zasadach określonych w § 13.

§ 81

1. Biuro Maklerskie określa maksymalny limit zobowiązań Klienta z tytułu transakcji zawartych w wyniku realizacji zleceń kupna instrumentów finansowych z odroczonym terminem zapłaty.
2. Biuro Maklerskie odmawia przyjęcia zlecenia kupna instrumentów finansowych z odroczonym terminem zapłaty, jeżeli jego realizacja mogłaby doprowadzić do przekroczenia limitu, o którym mowa w ust. 1.

§ 82

1. Biuro Maklerskie może zobowiązać się do przyjmowania zleceń z odroczonym terminem zapłaty:
  - 1) posiadających częściowe pokrycie wartości zlecenia i kosztów jego wykonania, bez ustanawiania zabezpieczeń dokonania zapłaty,
  - 2) nieposiadających pokrycia wartości zlecenia i kosztów jego wykonania pod warunkiem ustanowienia zabezpieczeń dokonania zapłaty na całkowitą wartość zlecenia i kosztów jego wykonania,
  - 3) posiadających częściowe pokrycie wartości zlecenia i kosztów jego wykonania pod warunkiem ustanowienia zabezpieczeń dokonania zapłaty na pozostałą wartość zlecenia i kosztów jego wykonania.
2. Biuro Maklerskie może odstąpić od wymogu posiadania przez Klienta pełnego pokrycia wartości zlecenia i kosztów jego wykonania oraz zabezpieczeń dokonania zapłaty, w przypadku gdy w opinii Biura Maklerskiego pozwala na to ocena stanu finansowego i wiarygodności Klienta dokonana na podstawie oświadczenia, o którym mowa w § 80 ust. 2.
3. Zabezpieczenie dokonania zapłaty, o którym mowa ust. 1 i 2 powinno zostać ustanowione w formie gwarantującej, w ocenie Biura Maklerskiego, pewną i płynną jego realizację w przypadku niewywiązania się Klienta z przyjętych zobowiązań.
4. Zabezpieczeniem, o którym mowa w ust. 3 może być w szczególności blokada instrumentów finansowych i środków pieniężnych na rachunku Klienta do określonej wartości aktywów, połączona z pełnomocnictwem dla Biura Maklerskiego do sprzedaży instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych oraz do zaspokojenia się ze środków pieniężnych do wysokości roszczeń Biura Maklerskiego z tytułu niewywiązania się Klienta z przyjętych zobowiązań.

§ 83

1. Zapłata za instrumenty finansowe nabyte na podstawie zlecenia z odroczonym terminem zapłaty musi zostać uregulowana przez Klienta najpóźniej w dniu rozrachunku transakcji we właściwej izbie rozrachunkowej.
2. Biuro Maklerskie określa wykaz instrumentów finansowych, w stosunku do których realizuje zlecenia z odroczonym terminem zapłaty.
3. Biuro Maklerskie może odmówić przyjęcia zlecenia kupna instrumentów finansowych z odroczonym terminem zapłaty, jeżeli w jego ocenie realizacja zlecenia mogłaby doprowadzić do sytuacji, w której interes Biura Maklerskiego nie będzie zabezpieczony w sposób dostateczny. W szczególności Biuro Maklerskie może określić rynki, systemy notowań lub fazy obrotu, na które nie będzie przyjmowało zleceń z odroczonym terminem zapłaty, jak również może różnicować wysokość pokrycia zleceń w zależności od płynności poszczególnych instrumentów finansowych.
4. Informację o ograniczeniach w składaniu zleceń z odroczonym terminem zapłaty Biuro Maklerskie podaje do wiadomości Klientów.
5. Biuro Maklerskie odmawia dokonania wypłaty środków pieniężnych oraz przeniesienia instrumentów finansowych z rachunku Klienta, jeżeli w wyniku wypłaty lub przeniesienia wartość aktywów na rachunku Klienta byłaby niższa od zobowiązań Klienta z tytułu odroczenia zapłaty za nabywane instrumenty finansowe.
6. Zlecenia z odroczonym terminem zapłaty mogą być ważne tylko na jedną sesję. Biuro Maklerskie może wyrazić zgodę na dłuższy termin ważności zleceń z odroczonym terminem zapłaty.

§ 84

1. Zapłata za instrumenty finansowe nabyte na podstawie zlecenia z odroczonym terminem zapłaty musi zostać uregulowana przez Klienta najpóźniej w dniu rozrachunku transakcji we właściwej izbie rozrachunkowej.
2. W przypadku gdy Klient, w wymaganym terminie nie ureguje zobowiązań wobec Biura Maklerskiego z tytułu nabycia instrumentów finansowych na podstawie zleceń, o których mowa w § 82 ust. 1 pkt 1) i ust. 2, Biuro Maklerskie zaspokaja swoje roszczenia z dowolnych aktywów zapisanych na rachunkach Klienta.
3. W przypadku gdy Klient, w wymaganym terminie nie ureguje zobowiązań wobec Biura Maklerskiego z tytułu nabycia instrumentów finansowych na podstawie zleceń, o których mowa w § 82 ust. 1 pkt 2) i 3), Biuro Maklerskie zaspokaja swoje roszczenia z ustanowionych zabezpieczeń. Jeżeli zaspokojenie roszczeń Biura Maklerskiego z ustanowionych zabezpieczeń jest niemożliwe lub utrudnione, Biuro Maklerskie zaspokaja swoje roszczenia z dowolnych aktywów zapisanych na rachunkach Klienta.
4. W umowie o wykonywanie zleceń Klient upoważnia Biuro Maklerskie do dysponowania dowolnymi rachunkami Klienta w Biurze Maklerskim, w tym rachunkami, na których Klient jest współposiadaczem, w celu zabezpieczenia zapłaty zobowiązań Klienta wynikających z realizacji zleceń z odroczonym terminem zapłaty.
5. Sprzedaż instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych dokonywana przez Biuro Maklerskie w trybie ust. 2 i 3, może nastąpić w każdym terminie i na wybranym przez Biuro Maklerskie rynku. Zlecenia sprzedaży mogą zostać wystawione z limitem ceny lub bez określania limitu ceny według uznania Biura Maklerskiego.

§ 85

W przypadku niedotrzymania przez Klienta terminu zapłaty za instrumenty finansowe nabyte na podstawie zleceń z odroczonym terminem zapłaty, Biuro Maklerskie:

- 1) pobiera opłatę za nieterminową zapłatę zobowiązań z tytułu nabycia instrumentów finansowych na podstawie zleceń z odroczonym terminem zapłaty w wysokości określonej w taryfie,
- 2) jest uprawnione do naliczania odsetek od niespłaconej w terminie kwoty zobowiązań za nabyte instrumenty finansowe w wysokości odsetek ustawowych,
- 3) może zablokować możliwość składania przez Klienta zleceń z odroczonym terminem zapłaty.

Rozdział IX

ZLECENIA ZAKUPU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH W OFERCIE PUBLICZNEJ I OBROCIE PIERWOTNYM

§ 86

1. Biuro Maklerskie przyjmuje zlecenia zakupu instrumentów finansowych w ofercie publicznej lub w obrocie pierwotnym zgodnie z zasadami określonymi w odpowiednim dokumencie informacyjnym.
2. Informacja o ofertach publicznych, w ramach których Biuro Maklerskie przyjmuje zlecenia zakupu instrumentów finansowych podawana jest do wiadomości Klientów.

§ 87

1. Zlecenia kupna instrumentów finansowych w ofercie publicznej lub w obrocie pierwotnym Biuro Maklerskie przyjmuje w formie pisemnej, a także, na zasadach określonych w § 90 - § 96, telefonicznie i za pomocą elektronicznych nośników informacji, o ile taka forma przyjmowania zapisów nie jest sprzeczna z warunkami oferty.
2. Przed złożeniem zlecenia Klient zobowiązany jest do zapoznania się z odpowiednim dokumentem informacyjnym określającym warunki oferty, a także z treścią formularza zapisu. Złożenie zlecenia jest równoznaczne z akceptacją przez Klienta warunków oferty i treści formularza zapisu wraz z wszelkimi wymaganymi oświadczeniami.
3. Składając zlecenie Klient udziela pełnomocnictwa dla Biura Maklerskiego do złożenia zapisu na zakup instrumentów finansowych w granicach i na podstawie złożonego zlecenia.

§ 88

Zlecenie kupna instrumentów finansowych w ofercie publicznej lub w obrocie pierwotnym wystawiane za pośrednictwem rachunku Klienta może zostać złożone przez pełnomocnika posiadającego pełnomocnictwo do dysponowania tym rachunkiem, o ile nie jest to sprzeczne z warunkami oferty.

§ 89

Jeżeli warunki oferty nie stanowią inaczej, z tytułu przyjmowania zleceń zakupu instrumentów finansowych w ofercie publicznej lub obrocie pierwotnym Biuro Maklerskie pobiera opłaty i prowizje w wysokości określonej w taryfie.

Rozdział X

ZLECENIA I DYSPOZYCJE TELEFONICZNE ORAZ SKŁADANE ZA POMOCĄ ELEKTRONICZNYCH NOŚNIKÓW INFORMACJI

§ 90

1. Biuro Maklerskie przyjmuje zlecenia i dyspozycje Klienta składane za pomocą telefonu oraz elektronicznych nośników informacji, o ile umowa przewiduje taki tryb składania zleceń i dyspozycji oraz Klient zawarł umowę ramową określającą sposoby składania oświadczeń woli przez Klienta.
2. Za pośrednictwem telefonu oraz elektronicznych nośników informacji Biuro Maklerskie przyjmuje w szczególności:
  - 1) zlecenia kupna i sprzedaży instrumentów finansowych,
  - 2) dyspozycje dotyczące wykonania czynności związanych z prowadzeniem rachunku,
  - 3) dyspozycje dotyczące wykonania czynności związanych z nabyciem lub zbyciem instrumentów finansowych, przy dokonywaniu których Biuro Maklerskie występuje w imieniu Klienta jako pełnomocnik, w tym w odniesieniu do zapisów i dyspozycji przyjmowanych przez inne podmioty, o ile nie jest to sprzeczne z obowiązującymi przepisami.
3. Zakres przyjmowanych przez Biuro Maklerskie zleceń i dyspozycji składanych za pomocą telefonu oraz elektronicznych nośników informacji, Biuro Maklerskie podaje do wiadomości Klientów.
4. Biuro Maklerskie może określić dodatkowe warunki realizacji dyspozycji, o których mowa w ust. 2 pkt 3) przekazywanych do innych podmiotów, a także może odmówić ich przyjęcia.
5. W umowie Klient udziela pełnomocnictwa dla Biura Maklerskiego do działania w jego imieniu w zakresie niezbędnym do realizacji dyspozycji, o których mowa w ust. 2 pkt 3).

§ 91

1. Klient składający zlecenie za pomocą telefonu lub elektronicznych nośników informacji jest identyfikowany zgodnie z zasadami określonymi w umowie ramowej oraz w Regulaminie Kanałów Elektronicznych, stanowiącym załącznik do umowy ramowej.
2. W umowie lub aneksie do umowy Klient i Biuro Maklerskie mogą ustalić inny niż określony w ust. 1, sposób identyfikacji Klienta składającego zlecenie telefoniczne.
3. W uzasadnionych przypadkach, gdy tożsamość Klienta nie budzi wątpliwości, Biuro Maklerskie może odstąpić od żądania podania hasła przez Klienta składającego zlecenie telefoniczne.

§ 92

1. Klient składający zlecenie telefoniczne zobowiązany jest podać wszelkie elementy niezbędne do realizacji zlecenia.
2. Pracownik przyjmujący zlecenie telefoniczne, w celu upewnienia się co do jego treści, może powtórzyć zlecenie domagając się od Klienta jego potwierdzenia. W takim przypadku zlecenie uważa się za złożone o takiej treści, jak powtórzona przez pracownika i potwierdzona przez Klienta.

3. Zlecenie telefoniczne uważa się za przyjęte w momencie potwierdzenia jego przyjęcia przez pracownika przyjmującego zlecenie.
4. Biuro Maklerskie odmawia przyjęcia zlecenia telefonicznego, jeżeli istnieją jakiegokolwiek wątpliwości dotyczące tożsamości osoby składającej zlecenie, treści zlecenia spowodowane wadą przekazu telekomunikacyjnego lub błędnym, bądź niepełnym podaniem treści zlecenia, a także gdy zaistnieją inne okoliczności poddające w wątpliwość prawidłowość zlecenia.

§ 93

1. Klient składający zlecenie za pomocą elektronicznych nośników informacji zobowiązany jest wypełnić odpowiedni elektroniczny formularz umieszczony w systemie bankowości internetowej oraz zatwierdzić zlecenie stosując się do odpowiednich poleceń systemu.
2. Potwierdzenie przyjęcia zlecenia następuje poprzez przekazanie odpowiedniego komunikatu za pomocą systemu bankowości internetowej.

§ 94

1. Zlecenia składane za pomocą telefonu lub elektronicznych nośników informacji są rejestrowane na nośnikach o charakterze trwałym, umożliwiającym ich odczytanie przez cały okres przechowywania określony w obowiązujących przepisach prawa.
2. Zapisy zleceń utrwalone na nośnikach, o których mowa w ust. 1 stanowią podstawę do rozstrzygnięcia wszelkich sporów, dotyczących realizacji dyspozycji.

§ 95

1. Informacje określające wymagania odnośnie urządzeń zapewniających bezpieczne i pełne wykorzystanie systemu bankowości internetowej podawane są na stronie internetowej Biura Maklerskiego.
2. W przypadku prowadzenia prac serwisowych, Biuro Maklerskie może wyłączyć czasowo dostęp do systemu bankowości internetowej. Informacje o terminie i czasie trwania braku dostępu są podawane na stronie internetowej Biura Maklerskiego.

§ 96

1. W umowie lub aneksie do umowy Biuro Maklerskie może zobowiązać się do przyjmowania zleceń i dyspozycji składanych za pomocą innych urządzeń technicznych niż telefon.
2. W przypadku dyspozycji składanych za pomocą telefonu i elektronicznych nośników informacji postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio.

Rozdział XI

PORADY INWESTYCYJNE I REKOMENDACJE

§ 97

1. Upoważnieni maklerzy papierów wartościowych i doradcy inwestycyjni zatrudnieni w Biurze Maklerskim mogą udzielać Klientom nieodpłatnych ustnych porad inwestycyjnych o charakterze ogólnym, dotyczących inwestowania w instrumenty finansowe.
2. Porady inwestycyjne są udzielane zgodnie z najlepszą profesjonalną starannością oraz wiedzą maklerów papierów wartościowych i doradców inwestycyjnych w oparciu o informacje podane do publicznej wiadomości oraz analizy przygotowane przez Biuro Maklerskie.
3. Porady inwestycyjne są udzielane wyłącznie Klientom, którzy zawarli z Biurem Maklerskim umowę o wykonywanie zleceń. Biuro Maklerskie może uzależnić udzielanie porad inwestycyjnych od wartości obrotów lub aktywów na rachunku Klienta. Informacja w tym zakresie podawana jest do wiadomości Klientów.
4. Zastosowanie się przez Klienta do porady inwestycyjnej jest dobrowolne.

§ 98

1. Na podstawie umowy o wykonywanie zleceń Biuro Maklerskie może udostępniać Klientom rekomendacje dotyczące transakcji w zakresie instrumentów finansowych.
2. Zasady sporządzania i dystrybucji rekomendacji określa „Regulamin sporządzania rekomendacji przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.”

Rozdział XII

ZABEZPIECZANIE WIERZYTELNOŚCI NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH

§ 99

1. Biuro Maklerskie podejmuje czynności związane z ustanowieniem zabezpieczenia na instrumentach finansowych wyłącznie pod warunkiem, że:
  - 1) istnieje nieprzedawniona wierzytelność pieniężna lub niepieniężna, w tym wierzytelność przyszła lub warunkowa, wynikająca z określonego stosunku prawnego,
  - 2) forma zabezpieczenia wierzytelności oraz sposób zaspokojenia wierzyciela z przedmiotu zabezpieczenia odpowiadają wymaganiom określonym w przepisach prawa,
  - 3) przedmiotem zabezpieczenia wierzytelności są instrumenty finansowe zapisane na rachunku papierów wartościowych Klienta.
2. Czynności związane z ustanowieniem i realizacją zabezpieczeń spłaty kredytów na nabycie instrumentów finansowych Biuro Maklerskie wykonuje na podstawie umowy między bankiem a Klientem, do której przystępuje lub na podstawie odrębnej umowy między bankiem a Biurem Maklerskim. Biuro Maklerskie nie jest zobligowane do przystąpienia do umowy zawartej pomiędzy bankiem a Klientem.

§ 100

1. Biuro Maklerskie odmawia wykonania czynności, o których mowa w § 99 ust. 1, jeżeli z przedstawionej umowy o ustanowieniu zabezpieczenia lub z dokumentu, z którego wynika zabezpieczona wierzytelność, w sposób oczywisty wynika, że są one sprzeczne z przepisami prawa.
2. W przypadku określonym w ust. 1 Biuro Maklerskie dostarcza Klientowi, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, odmowę ustanowienia zabezpieczenia wierzytelności zawierającą uzasadnienie. Przed dostarczeniem odmowy Biuro Maklerskie umożliwi Klientowi złożenie wyjaśnień.

BLOKADA OKREŚLONEJ LICZBY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

§ 101

1. Klient może zabezpieczyć wierzytelności poprzez blokadę określonej liczby instrumentów finansowych, połączoną z ustanowieniem pełnomocnictwa dla osoby uprawnionej z tytułu blokady do sprzedaży zablokowanych instrumentów finansowych i zaspokojenia się z uzyskanych w ten sposób środków pieniężnych.
2. Biuro Maklerskie blokuje instrumenty finansowe po otrzymaniu umowy o ustanowieniu blokady i złożeniu przez Klienta pisemnej dyspozycji blokady.
3. Dyspozycja blokady powinna w szczególności określać dane Klienta, wierzytelność zabezpieczaną blokadą, rodzaj i ilość instrumentów finansowych podlegających blokadzie oraz okres utrzymywania blokady.

§ 102

1. W okresie utrzymywania blokady Biuro Maklerskie nie wykonuje dyspozycji Klienta dotyczących:
  - 1) zniesienia blokady,
  - 2) zbycia zablokowanych instrumentów finansowych,
  - 3) przeniesienia zablokowanych instrumentów finansowych.
2. Zapisów ust. 1 pkt 3 nie stosuje się w przypadku przeniesienia instrumentów finansowych z zachowaniem blokady, jeżeli przeniesienie jest wynikiem realizacji postanowień umowy o ustanowieniu blokady oraz w przypadku, o którym mowa w art. 89 ust. 4 ustawy.
3. Realizacja innych dyspozycji Klienta dotyczących zablokowanych instrumentów finansowych jest dokonywana przez Biuro Maklerskie wyłącznie w zakresie wynikającym z umowy o ustanowieniu blokady.

§ 103

W przypadku braku odmiennych postanowień umowy o ustanowieniu blokady, Biuro Maklerskie przekazuje do dyspozycji Klienta w sposób przez niego wskazany, pożytki z zablokowanych instrumentów finansowych lub inne świadczenia pieniężne spełniane na rzecz Klienta przez dłużnika z instrumentów finansowych.

§ 104

1. Biuro Maklerskie znosi blokadę instrumentów finansowych w przypadku:
  - 1) blokady bezterminowej, ustanowionej do odwołania lub do czasu wykonania zobowiązania zabezpieczonego blokadą - niezwłocznie po złożeniu przez wierzyciela lub Klienta za zgodą wierzyciela wyrażoną w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji - dyspozycji zniesienia blokady złożonej w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji,
  - 2) blokady terminowej nieodwołalnej - w dniu następującym po upływie okresu utrzymywania blokady ustalonego w umowie,
  - 3) złożenia przez wierzyciela, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez Klienta w zawartej umowie o ustanowieniu blokady, w dacie wymagalności wierzytelności zabezpieczonej blokadą lub w najbliższym możliwym dniu, w którym wykonanie zlecenia jest możliwe, zlecenia sprzedaży instrumentów finansowych - niezwłocznie po złożeniu zlecenia sprzedaży.
2. Zniesienie blokady może dotyczyć części zablokowanych instrumentów finansowych.
3. Po zrealizowaniu zlecenia sprzedaży, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, Biuro Maklerskie niezwłocznie przekazuje do dyspozycji wierzyciela w sposób określony w zleceniu, środki pieniężne pochodzące z wykonania tego zlecenia w wysokości pozwalającej na zaspokojenie roszczeń wierzyciela wynikających z umowy.
4. Po upływie ustalonego w umowie o ustanowieniu blokady okresu utrzymywania blokady Biuro Maklerskie nie przyjmuje zlecenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

BLOKADA RACHUNKU

§ 105

1. Klient może zabezpieczyć wierzytelności poprzez blokadę rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnego połączoną z ustanowieniem pełnomocnictwa dla osoby uprawnionej z tytułu blokady do sprzedaży zablokowanych instrumentów finansowych i zaspokojenia się ze środków pieniężnych znajdujących się na rachunku. Blokada może obejmować określoną wartość aktywów lub wszystkie aktywa zaewidencjonowane na rachunku.
2. Biuro Maklerskie dokonuje blokady rachunku na podstawie dyspozycji Klienta i umowy o ustanowieniu blokady.
3. Dyspozycja Klienta lub umowa o ustanowieniu blokady powinna w szczególności określać wierzytelność zabezpieczoną blokadą, warunki i wysokość blokady, okres utrzymywania blokady oraz sposób zaspokojenia się wierzyciela z ustanowionej blokady.
4. Biuro Maklerskie po zapoznaniu się z treścią dokumentów, o których mowa w ust.3, dokonuje lub odmawia dokonania blokady rachunku.

§ 106

1. W czasie trwania blokady rachunku Biuro Maklerskie wykonuje dyspozycje Klienta wyłącznie w zakresie wynikającym z umowy o ustanowieniu blokady.

2. Biuro Maklerskie odmawia wykonania dyspozycji przeniesienia instrumentów finansowych oraz wypłaty i przelewu środków pieniężnych, jeżeli wykonanie dyspozycji doprowadziłoby do obniżenia wartości aktywów na rachunku poniżej wartości blokady, chyba że umowa o ustanowieniu blokady stanowi inaczej.
3. W zakresie zniesienia blokady stosuje się odpowiednio postanowienia § 104.

ZASTAW NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH

§ 107

1. Klient może zabezpieczyć wierzytelność poprzez ustanowienie zastawu na określonej liczbie instrumentów finansowych znajdujących się na jego rachunku papierów wartościowych.
2. Biuro Maklerskie dokonuje na rachunku papierów wartościowych zastawcy blokady zastawionych instrumentów finansowych po otrzymaniu od zastawcy:
  - 1) umowy zastawu,
  - 2) dyspozycji blokady zastawionych instrumentów finansowych złożonej w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.
3. W przypadku zabezpieczenia wierzytelności poprzez ustanowienie zastawu rejestrowego zastawca składa:
  - 1) dokumenty, o których mowa w ust. 2,
  - 2) odpis z rejestru zastawów stanowiący dowód wpisu.
4. Klient zobowiązany jest do zawiadomienia Biura Maklerskiego o każdej zmianie umowy zastawu.

§ 108

1. Zastawione instrumenty finansowe zostają zablokowane na rachunku papierów wartościowych Klienta. Postanowienia § 101 - § 104 dotyczące ustanowienia, utrzymywania i zniesienia blokady instrumentów finansowych w zakresie nieuregulowanym w przepisach dotyczących zastawu stosuje się odpowiednio do blokady dokonywanej w związku z ustanowieniem zastawu.
2. Biuro Maklerskie utrzymuje blokadę zastawionych instrumentów finansowych przez okres wynikający z umowy zastawu.

§ 109

1. Biuro Maklerskie, w przypadku braku odmiennych postanowień umowy zastawu, przekazuje do dyspozycji zastawnika, w sposób przez niego wskazany, pożyczki z zastawionych instrumentów finansowych.
2. W zakresie obowiązku zastawnika określonego w art. 319 kodeksu cywilnego Biuro Maklerskie może na mocy pełnomocnictwa udzielonego przez zastawnika, dokonać rozliczenia wobec zastawcy z pobranych pożyczek.
3. W przypadku gdy dłużnik przekazuje Biuru Maklerskiemu świadczenie główne, do którego jest zobowiązany z instrumentów finansowych obciążonych zastawem, Biuro Maklerskie blokuje otrzymane środki pieniężne na rachunku zastawcy do czasu wykonania uprawnień przysługujących zastawcy lub zastawnikowi.
4. Środki pieniężne pochodzące ze spełnienia świadczenia przez dłużnika z zastawionych instrumentów finansowych mogą być wypłacone wyłącznie do rąk zastawcy i zastawnika łącznie lub na żądanie jednego z nich powinny zostać złożone do depozytu sądowego.

§ 110

1. Jeżeli zaspokojenie zastawnika polega na przejęciu instrumentów finansowych na własność w trybie i na warunkach określonych w przepisach ustawy o zastawie rejestrowym, Biuro Maklerskie na pisemne żądanie zastawnika złożone w dacie wymagalności wierzytelności, niezwłocznie przenosi instrumenty finansowe na rzecz zastawnika, w liczbie uwzględniającej wartość przejętych instrumentów finansowych, ustalonej zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o zastawie rejestrowym.
2. Jeżeli zaspokojenie zastawnika następuje w postępowaniu egzekucyjnym i polega na sprzedaży instrumentów finansowych, Biuro Maklerskie realizuje zlecenie sprzedaży złożone przez osoby uprawnione do tego zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego.
3. Biuro Maklerskie niezwłocznie przekazuje środki pieniężne pochodzące z wykonania zlecenia, o którym mowa w ust. 2, do dyspozycji komornika w sposób przez niego wskazany.
4. Po wygaśnięciu zastawu Biuro Maklerskie nie może podejmować czynności, o których mowa w ust. 1 - 3.

PRZEWŁASZCZENIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

§ 111

1. Klient może zabezpieczyć wierzytelność poprzez przewłaszczenie instrumentów finansowych na zabezpieczenie.
2. Biuro Maklerskie przenosi instrumenty finansowe na rzecz wierzyciela na podstawie dyspozycji Klienta, umowy przewłaszczenia oraz innych dokumentów jeżeli obowiązek ich przedstawienia wynika z obowiązujących przepisów prawa.

ZABEZPIECZENIA FINANSOWE

§ 112

1. Klient może zabezpieczyć wierzytelność poprzez ustanowienie zabezpieczenia finansowego w formie:
  - 1) blokady finansowej określonej liczby instrumentów finansowych,
  - 2) przeniesienia na wierzyciela instrumentów finansowych,
  - 3) zastawu finansowego na określonej liczbie instrumentów finansowych.
2. Biuro Maklerskie podejmuje czynności związane z ustanowieniem i realizacją zabezpieczeń finansowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Rozdział XIII OPŁATY I PROWIZJE

§ 113

1. Za świadczone usługi Biuro Maklerskie pobiera od Klienta opłaty i prowizje zgodnie z taryfą.
2. Biuro Maklerskie może czasowo zawiesić pobieranie lub obniżyć wartości pobieranych opłat i prowizji przewidzianych w taryfie. Informacja o tym fakcie podawana jest do wiadomości Klientów.
3. Opłaty i prowizje pobierane są przez Biuro Maklerskie z rachunku pieniężnego Klienta bez odrębnej dyspozycji Klienta.

§ 114

1. Wniesienie rocznej opłaty aktywacyjnej powoduje uaktywnienie rachunku.
2. Jeżeli saldo rachunku jest wystarczające do pobrania opłaty aktywacyjnej jest ona pobierana z góry w pierwszym dniu roboczym każdego roku kalendarzowego.
3. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 1, rachunek nie zostanie aktywowany, opłata aktywacyjna jest pobierana po wpływie środków pieniężnych w wysokości wystarczającej do pobrania opłaty.
4. Rachunek, którego saldo pieniężne jest niewystarczające do pobrania opłaty aktywacyjnej, staje się z początkiem każdego roku kalendarzowego rachunkiem nieaktywnym. Na rachunku nieaktywnym Klient nie może dokonywać operacji obciążających rachunek pieniężny oraz składać dyspozycji przelewu instrumentów finansowych.

§ 115

1. Prowizja z tytułu wykonania zlecenia kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych naliczana jest zgodnie z taryfą od całkowicie lub częściowo wykonanego zlecenia bez względu na ilość transakcji zawartych w danym dniu na podstawie jednego zlecenia Klienta.
2. Prowizja, o której mowa w ust. 1 pobierana jest po otrzymaniu przez Biuro Maklerskie dokumentu potwierdzającego zawarcie transakcji.
3. Jeżeli w wyniku realizacji zlecenia sprzedaży instrumentów finansowych, uzyskane środki pieniężne są mniejsze od prowizji Biura Maklerskiego, brakującą kwotą obciążany jest rachunek pieniężny Klienta.

§ 116

1. W przypadku gdy na rachunku pieniężnym Klienta brak jest środków wystarczających do pobrania przez Biuro Maklerskie należnych opłat i prowizji, Biuro Maklerskie ma prawo zaspokoić się z aktywów zapisanych na dowolnym rachunku Klienta w Biurze Maklerskim, w tym na rachunku na którym Klient jest współposiadaczem. Biuro Maklerskie może dokonać sprzedaży dowolnych instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych w ilości pozwalającej na zaspokojenie roszczeń Biura Maklerskiego.
2. Sprzedaż instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych, w przypadku o którym mowa w ust. 1, może nastąpić w każdym terminie i na wybranym przez Biuro Maklerskie rynku. Zlecenia sprzedaży mogą zostać wystawione z limitem ceny lub bez określania limitu ceny według uznania Biura Maklerskiego.
3. Za opóźnienie w uiszczeniu opłat i prowizji Biuro Maklerskie może naliczyć odsetki ustawowe.
4. Biuro Maklerskie może odmówić wykonania zleceń i dyspozycji Klienta do czasu uregulowania zaległych opłat i prowizji.

Rozdział XIV SPOSOBY I TERMINY ROZPATRYWANIA SKARG

§ 117

1. Skargi dotyczące świadczenia usług Klient może składać do Biura Maklerskiego w formie pisemnej, telefonicznie lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.
2. Jeżeli z treści skargi nie można należyście ustalić jej przedmiotu, Biuro Maklerskie występuje do Klienta o złożenie wyjaśnienia lub uzupełnienia z informacją, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie skargi bez rozpoznania.
3. Skargi niezawierające danych pozwalających na identyfikację wnoszącego skargę pozostawia się bez rozpoznania.
4. Skarga rozpatrywana jest w terminie 30 dni od daty jej wpłynięcia. O sposobie rozpatrzenia skargi Biuro Maklerskie informuje Klienta w formie pisemnej.
5. W przypadku braku możliwości rozpatrzenia skargi w terminie, o którym mowa w ust. 4, Biuro Maklerskie powiadomi Klienta o tym fakcie na piśmie z podaniem przyczyny opóźnienia oraz oznaczeniem nowego terminu rozpatrzenia skargi.

§ 118

1. Biuro Maklerskie, bez wnoszenia skargi przez Klienta może dokonać sprostowania każdego błędnego zapisu na rachunku. Dokonanie sprostowania może nastąpić w każdym czasie, bez potrzeby uzyskiwania zgody Klienta. O sprostowaniu błędnego zapisu Biuro Maklerskie informuje Klienta, chyba że błędny zapis ma charakter oczywistej pomyłki pisarskiej lub rachunkowej.
2. W przypadku błędnego zaksięgowania na rachunku Klienta środków pieniężnych lub instrumentów finansowych Klient jest zobowiązany do niezwłocznego ich zwrotu.
3. Jeżeli na skutek błędu, Biuro Maklerskie nie wykonało zlecenia kupna instrumentów finansowych, zlecenie sprzedaży tych instrumentów może zostać rozliczone po wcześniejszym zrealizowaniu transakcji ich kupna.

§ 119

1. Za szkody powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez Biuro Maklerskie zobowiązań powstałych w związku z zawarciem umowy, Biuro Maklerskie odpowiada na zasadach ogólnych określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, w szczególności przepisach kodeksu cywilnego.
2. Biuro Maklerskie zobowiązane jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy jest następstwem okoliczności, za które Biuro Maklerskie nie ponosi odpowiedzialności.

3. Biuro Maklerskie jest odpowiedzialne za niezachowanie należytej staranności przy wykonywaniu umowy, przy czym należyta staranność Biura Maklerskiego określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru działalności prowadzonej przez Biuro Maklerskie.
4. Biuro Maklerskie odpowiada jak za własne działanie lub zaniechanie, za działania i zaniechania osób, z których pomocą wykonuje umowę, jak również osób, którym wykonanie zobowiązań wynikających z umowy powierza.

Rozdział XV ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

§ 120

1. Strony mogą rozwiązać umowę zawartą na czas nieokreślony z 14-dniowym terminem wypowiedzenia. Bieg terminu wypowiedzenia rozpoczyna się od dnia doręczenia wypowiedzenia drugiej stronie.
2. Biuro Maklerskie może rozwiązać umowę zawartą na czas określony i nieokreślony ze skutkiem natychmiastowym w następujących przypadkach:
  - 1) przedłożenia przez Klienta dokumentów fałszywych lub poświadczających nieprawdę,
  - 2) rażącego naruszenia przez Klienta warunków umowy,
  - 3) gdy przez 3 kolejne miesiące na rachunku Klienta brak jest środków pieniężnych oraz nie są zaewidencjonowane jakiegokolwiek instrumenty finansowe,
  - 4) nieuregulowania przez Klienta, mimo wezwania, opłat przewidzianych w taryfie,
  - 5) umieszczenia Klienta na Liście ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego prowadzonej na podstawie art. 6b ust. 1 ustawy z dnia 21 lipca 2006 o nadzorze nad rynkiem finansowym (dotyczy również umieszczenia Klienta na liście ostrzeżeń publicznych organu nadzoru finansowego innego państwa),
  - 6) z innych ważnych powodów.

§ 121

1. Złożenie przez Klienta dyspozycji zamknięcia rachunku jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy.
2. Dyspozycja zamknięcia rachunku wydana przez Klienta jest realizowana przez Biuro Maklerskie po pokryciu wszystkich opłat i prowizji z tytułu świadczonych Klientowi usług oraz innych zobowiązań Klienta wobec Biura Maklerskiego wynikających z umów o świadczenie usług przez Biuro Maklerskie.

§ 122

1. Zamknięcie rachunku następuje na skutek:
  - 1) rozwiązania umowy,
  - 2) śmierci Klienta,
  - 3) ogłoszenia upadłości lub likwidacji podmiotu będącego posiadaczem rachunku.
2. Likwidacja rachunku następuje po rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy i po wystąpieniu zerowych sald na tym rachunku.
3. Biuro Maklerskie ma prawo do odmowy otwarcia rachunku lub rozwiązania istniejącej umowy w przypadku braku możliwości wykonania obowiązków w zakresie stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, określonych w art. 8b ust. 3 pkt 1 – 3 Ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2010 r. Nr 46 poz. 276 z późn. zm.).

§ 123

1. Biuro Maklerskie zamykając rachunek podaje Klientowi jego salda - o ile nie są zerowe oraz wzywa go do podania sposobu zadysponowania saldami pieniężnymi i zapisanymi na rachunku instrumentami finansowymi, w terminie 30 dni od daty otrzymania wezwania.
2. W razie bezskutecznego upływu terminu określonego w ust. 1 Biuro Maklerskie upoważnione jest do sprzedaży instrumentów finansowych na wybranym przez Biuro Maklerskie rynku, z limitem ceny lub bez określania limitu ceny.
3. Środki pieniężne uzyskane ze sprzedaży instrumentów finansowych Biuro Maklerskie, po potrąceniu swoich należności, przekazuje Klientowi zgodnie z jego dyspozycją lub przechowuje do czasu złożenia przez Klienta dyspozycji dotyczącej tych środków.
4. Jeżeli Klient nie zadysponował przypadającym na jego rzecz saldami na rachunku pieniężnym, postanowienia ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 124

Jeżeli po zamknięciu rachunku, z jakichkolwiek przyczyn, Biuro Maklerskie poniosło koszty w związku z przechowywaniem instrumentów finansowych zapisanych na rachunku Klienta, Biuro Maklerskie może żądać zwrotu tych kosztów od Klienta.

Rozdział XVI POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 125

1. Biuro Maklerskie zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w niniejszym regulaminie lub taryfie.
2. W przypadku zmiany postanowień regulaminu lub taryfy Biuro Maklerskie przekazuje Klientowi informację o zmianie, tak aby Klient mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem okresu wypowiedzenia przed wejściem w życie zmian.
3. Treść zmian regulaminu lub taryfy Biuro Maklerskie przekazuje Klientowi poprzez:
  - 1) wysłanie na wskazany przez Klienta adres zamieszkania albo adres do korespondencji, lub
  - 2) udostępnienie w systemie bankowości internetowej i przesłanie do Klienta powiadomienia SMS lub w formie elektronicznej na wskazany przez Klienta numer telefonu do kodów SMS lub adres poczty elektronicznej.
4. W przypadku zmian w taryfie korzystnych dla Klienta dopuszcza się poinformowanie Klienta tylko poprzez podanie zmian do wiadomości Klientów.
5. Klient niewyrażający zgody na proponowane zmiany postanowień regulaminu lub taryfy może, w terminie 14 dniowym od daty otrzymania zmienionego regulaminu lub taryfy, rozwiązać umowę za wypowiedzeniem.

6. Brak oświadczenia woli Klienta o rozwiązaniu umowy w terminie, o którym mowa w ust. 4, uważa się za wyrażenie zgody na zmianę postanowień regulaminu lub taryfy.

§ 126

1. Po zakończeniu roku kalendarzowego, Biuro Maklerskie sporządza i wysyła na wskazany przez Klienta adres, wyciąg z rachunku zawierający stan na ostatni dzień roku kalendarzowego.
2. Wyciąg z rachunku obejmuje w szczególności wskazanie rodzaju, nazwy oraz liczby instrumentów finansowych oraz wartości środków pieniężnych według stanu na ostatni dzień roku.
3. Niezgłoszenie przez Klienta w terminie 30 dni od otrzymania wyciągu, nieprawidłowości dotyczących stanu rachunku traktuje się jako potwierdzenie salda rachunku.

§ 127

1. Nie rzadziej niż raz na rok Biuro Maklerskie informuje Klienta o udostępnionych rekomendacjach dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych. Informacja zawiera w szczególności:
  - 1) datę udostępnienia rekomendacji,
  - 2) określenie instrumentu finansowego,
  - 3) kierunek rekomendacji.
2. Informacja, o której mowa w ust. 1 przekazywana jest Klientowi poprzez zamieszczenie na portalu Biura Maklerskiego, na którym udostępniane są rekomendacje lub poprzez przesłanie na wskazany przez Klienta adres poczty elektronicznej.

§ 128

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, korespondencja dla Klienta wysyłana jest na wskazany w umowie adres zamieszkania albo siedziby, chyba że Klient podał inny adres do korespondencji.
2. Korespondencja do Klientów może być kierowana w formie elektronicznej, na wskazany przez Klienta adres poczty elektronicznej lub, w przypadku Klientów posiadających dostęp do systemu bankowości internetowej, poprzez zamieszczenie w tym systemie.

§ 129

W przypadku utraty dokumentów stwierdzających tożsamość Klienta, Biuro Maklerskie na podstawie dyspozycji Klienta dokonuje niezwłocznie, nie później jednak niż w następnym dniu roboczym, zastrzeżenia rachunku.